

PATVIRTINTA

Vilniaus Vladislavo Sirokoslės
vidurinės mokyklos direktoriaus
2013 m. rugsėjo mėn. 27 d.
įsakymu Nr. V-165
(Vilniaus Vladislavo Sirokoslės
gimnazijos direktoriaus
2017 m. birželio 21 d.
įsakymo Nr. V-118 redakcija)

VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOSLĖS GIMNAZIJOS UGDYMO KARJERAI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ugdymo karjerai tvarkos aprašas nustato ugdymo karjerai paslaugų teikimo tvarką Vilniaus Vladislavo Sirokoslės gimnazijoje, atsakingus asmenis ir jų funkcijas, veiklos koordinavimą.

1.1. Programoje remiamasi karjeros samprata, nustatyta Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos apraše: karjera – visą gyvenimą trunkanti asmeniui ir visuomenei reikšmingų asmens mokymosi, saviraiškos ir darbo patirčių visuma.

II. UGDYMO KARJERAI TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR SRITYS

2. Ugdymo karjerai tikslas – padėti mokiniams sąmoningai rinktis jiems tinkamas švietimo ir užimtumo galimybes, sudaryti sąlygas įgyti karjeros kompetencijų, aktyviai kurti savo karjerą (t.y. visą gyvenimą trunkančią asmeniui ir visuomenei reikšmingų asmens mokymosi, saviraiškos ir darbo patirčių seką).

3. Ugdymo karjerai uždaviniai:

3.1. ugdyti gimnazijos mokytojų, mokinių ir jų tėvų kompetenciją pažinti karjeros galimybes, planuoti ir įgyvendinti karjerą;

3.2. teikti informaciją apie profesijas ir darbo rinką bei jos prognozes;

3.3. organizuoti renginius, skirtus mokiniams supažindinti su įvairiomis profesijomis;

3.4. teikti informaciją apie švietimo sistemą, priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygas bei specialybes, kurių galima jose mokytis;

3.5. organizuoti išvykas į įstaigas, organizacijas, kurių metu mokiniai bus supažindinami su naujomis karjeros galimybėmis;

3.6. sudaryti galimybę naudotis internetu profesinio informavimo ir konsultavimo klausimais;

3.7. teikti pažintinę informaciją apie darbo rinką, profesijas, specialybes, mokymosi ir testinių studijų sąlygas mokiniams ir tėvams;

3.8. bendradarbiauti su kitomis profesinio informavimo paslaugas teikiančiomis įstaigomis;

3.9. kaupti informaciją apie profesijas, profesinį rengimą, aukštojo mokslo siekimo galimybes ir darbo rinką šalyje bei užsienyje.

4. Ugdymas karjerai gimnazijoje apima šias sritis:

4.1. informavimas apie karjerą, kurio tikslas yra rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, besirenkant mokymąsi, profesinės veiklos sritį ar darbą (informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymo programas, kvalifikacijas, profesijas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes ir kt.). Šioje veikloje naudojamos įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, žinynai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas.

4.2. profesinis veiklinimas, kurio tikslas – organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus;

4.3. karjeros vertinimas, kurio tikslas – padėti mokiniams pažinti individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros (mokymosi, studijų ir profesinės veiklos) galimybes ir reikalavimus; šioje veikloje naudojami įvairūs klausimynai, užduotys, testai, skirti individualioms savybėms, interesams, jų sąsajoms su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu padėti pažinti;

4.4. karjeros konsultavimas, kurio tikslas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, besirenkant mokymąsi, padėti pažinti ir įvertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes.

III. UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS IR INTEGRAVIMAS

5. Ugdymas karjerai organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, integruojamas į ugdymo procesą ir į neformalųjį ugdymą.

6. Ugdymo karjeros veiklas gimnazijoje koordinuoja ugdymo karjerai darbo grupė, sudaryta mokyklos direktorės įsakymu šios veiklos organizuojamos ir vykdomos dalyvaujant klasių vadovams, įvairių dalykų mokytojams, socialiniam pedagogui, siekiant veiksmingiau padėti mokiniams pasiręgti gyvenimui ir darbui, pasirinkti mokymosi kryptį.

7. Ugdymo karjerai integravimas į kitus dalykus remiasi šiais principais:

7.1. integruojant pasitelkiami metodai ir temos, kurie tuo pačiu metu leidžia ugdyti pasirinktas pagrindinio (į kurį integruojama) dalyko ir kartu karjeros kompetencijas, todėl tinkamai juos pritaikant pasiekiami keli tikslai ir nesumažėja pagrindiniam dalykui skiriamas dėmesys;

7.2. ugdymo karjerai integravimas sustiprina pagrindinio dalyko mokymąsi, išryškina jo pritaikymo realiame gyvenime galimybes, stiprina mokinių motyvaciją mokytis sąmoningai;

7.3. ugdymą karjerai integruojant į dalykus privaloma, kad mokiniams būtų sudarytos palankios sąlygos ir padedama:

7.3.1. pažinti ir priimti save, pasitikėti savimi;

7.3.2. išsikelti, suprasti ir reflektuoti savo mokymosi tikslus, įsivertinti jų pasiekimą, tai susieti su savo asmeniškai išsikeltais tobulinimosi tikslais;

7.3.3. aktyviai susipažinti su darbo pasauliu, ypač su svarbiausiomis veiklomis, profesijomis, susijusiomis su pagrindiniu dalyku;

7.3.4. ugdytis žinias, gebėjimus ir ypač nuostatas, kurie sutampa pagrindinio dalyko ir ugdymo karjerai bendrosiose programose;

7.3.5. parodyti sąsajas tarp ugdomų bendrųjų – mokėjimas mokytis, komunikavimo, pažinimo, socialinės, iniciatyvumo ir kūrybiškumo, asmeninės – kompetencijų ir karjeros kompetencijų.

8. Žemiau siūlomi integravimo į visus dalykus pavyzdžiai: *Priedas Nr.1* – 5–8 klasėms, *Priedas Nr.2* – I–IV gimnazijos klasėms.

UGDYMO KARJERAI PROGRAMA

1. SAVĖS PAŽINIMO SRITIS

1.1 . Pažinti ir priimti save – savo asmenybės ypatumus, asmenybę kaip visumą ir jų sąsajas su karjera.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
<p>1.1.1. Suvokti savo asmenybės savitumą ir pažinti savo savybes bei pomėgius.</p>	<p>1.1.2. Pažinti savo savybes, gabumus, polinkius, vertybes ir svajones. Būti savimi, priimti ir kūrybingai realizuoti save.</p>	<p>1.1.3. Pažinti save – savo vertybes, savybes, gabumus, svajones, interesus, jų sąsajas su karjera savo asmenybę kaip visumą. Būti savimi, priimti ir kūrybingai realizuoti save.</p>	<p>1.1.4. Pažinti save – savo asmenybės ypatumus (savybes, vertybes, gabumus, polinkius, interesus, kompetencijas), savo asmenybę kaip visumą ir jų sąsajas su karjera. Būti savimi, priimti save, vertinti ir kūrybingai realizuoti save.</p>
<p>Žinios ir supratimas</p> <p>1.1.1.1. Įvardinti savo svarbiausias savybes ir pomėgius.</p> <p>1.1.1.2. Paaiškinti, kuo žmonės skiriasi vieni nuo kitų.</p> <p>1.1.1.3. Pateikti paprastų pavyzdžių apie žmogaus dvasinį, psichinį, protinį, emocinį ir fizinį asmenybės aspektus.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>1.1.2.1. Įvardinti ir pavyzdžiais pagrįsti savo asmenybės ypatumus: savybes, vertybės, svajones, polinkius ir interesus, ryškėjančius gabumus.</p> <p>1.1.2.2. Įvardinti stipriuosius ir tobulintinus savo asmenybės ypatumus.</p> <p>1.1.2.3. Pateikti ir aptarti paprastus pavyzdžius apie žmogaus dvasinį, psichinį, protinį, emocinį ir fizinį asmenybės aspektus.</p> <p>1.1.2.4. Apibūdinti svajonių, vertybių, interesų ir gabumų įvairovę ir jų įtaką gyvenimo kokybei.</p> <p>1.1.2.5. Diskutuoti, kokie asmenybės ypatumai svarbiausi pagrindinėse gyvenimo srityse .</p> <p>1.1.2.6. Nusakyti kelis pagrindinius</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>1.1.3.1. Gerai pažinti svarbius savo asmenybės ypatumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. savybes, 2. vertybes, 3. svajones, 4. polinkius ir interesus, 5. gabumus. <p>1.1.3.2. Įvardinti ir pavyzdžiais pagrįsti stipriuosius ir tobulintinus savo asmenybės ypatumus.</p> <p>1.1.3.3. Apibūdinti žmogaus dvasinį, psichinį, protinį, emocinį ir fizinį asmenybės aspektus.</p> <p>1.1.3.4. Aptarti asmeninių savybių, vertybių, gabumų, svajonių įtaką gyvenimui ir karjerai.</p> <p>1.1.3.5. Paaiškinti, kokie asmenybės ypatumai svarbiausi pagrindinėse gyvenimo srityse.</p> <p>1.1.3.6. Apibūdinti pagrindinius savęs pažinimo ir įsivertinimo būdus ir priemones (klausimų kėlimą, refleksiją, išbandymą, meditaciją, konsultavimąsi ir kt.).</p> <p>1.1.3.7. Įvardinti ir diskutuoti apie vidinius ir išorinius veiksnius, kurie padeda ar trukdo asmeniui pažinti save:</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>1.1.4.1. Gerai įsisąmoninti svarbius savo asmenybės ypatumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. savybes, 2. vertybes, 3. svajones, 4. polinkius ir interesus, 5. gabumus ir kompetencijas, 6. kitus svarbius ypatumus. <p>1.1.4.2. Įvardinti ir pavyzdžiais pagrįsti stipriuosius ir tobulintinus savo asmenybės ypatumus.</p> <p>1.1.4.3. Apibūdinti žmogaus dvasinį, psichinį, protinį, emocinį ir fizinį asmenybės aspektus ir jų kaitą žmogui bręstant.</p> <p>1.1.4.4. Suprasti ir paaiškinti savo asmenybės ypatumų pažinimo, realaus ir teigiamo savęs vertinimo reikšmę savo gyvenimui ir karjerai.</p> <p>1.1.4.5. Paaiškinti ir įvairiais pavyzdžiais pagrįsti, kokie asmenybės ypatumai svarbiausi pagrindinėse gyvenimo srityse: asmeninio tobulėjimo, šeimos, darbinės veiklos, sveikatos, bendravimo ir kt.</p> <p>1.1.4.6. Suprasti ir paaiškinti pagrindinius savęs pažinimo ir įsivertinimo būdus ir priemones (klausimų kėlimą, refleksiją, išbandymą, konsultavimąsi,</p>

	<p>savęs pažinimo būdus ir priemones.</p> <p>1.1.2.7 Įvardinti ir diskutuoti apie vidinius ir išorinius veiksnius, kurie padeda ar trukdo asmeniui pažinti save.</p> <p>1.1.2.8. Žinoti keletą savęs motyvavimo ir pasitikėjimo stiprinimo būdų.</p>	<p>valia, sveikata, pasitikėjimas, gebėjimas susikaupti, artimų žmonių išreiškiamas palaikymas arba nepalaikymas ir kt.</p> <p>1.1.3.8. Žinoti keletą savęs motyvavimo ir pasitikėjimo stiprinimo būdų.</p>	<p>bendravimą, savęs tyrinėjimą iš skirtingų perspektyvų (realusis, idealusis, parodomasis, veidrodis as) ir kt.).</p> <p>1.1.4.7. Paaiškinti svarbiausius vidinius ir išorinius veiksnius, kurie padeda ar trukdo asmeniui pažinti ir priimti save: valia, sveikata, pasitikėjimas, gebėjimas susikaupti, artimų žmonių išreiškiamas palaikymas arba nepalaikymas ir kt.</p> <p>1.1.4.8. Paaiškinti kaip veikia įvairūs savęs motyvavimo ir pasitikėjimo stiprinimo būdai.</p>
<p>Gebėjimai</p> <p>1.1.1.4. Padedant suaugusiesiems pradėti stebėti save – savo elgesį, mintis, emocijas, kūną.</p> <p>1.1.1.5. Užduoti sau klausimus, kas aš esu, koks aš esu?</p> <p>1.1.1.6. Pajusti ir aptarti su artimais žmonėmis situacijas, kuriose nesijaučiu natūraliai, savimi.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>1.1.2.9. Stebėti ir tyrinėti save – savo elgesį, mintis, emocijas, kūną.</p> <p>1.1.2.10. Taikyti pagrindinius savęs pažinimo būdus ir priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelti ir ieškoti atsakymų į esminius klausimus, kas aš esu, koks aš esu, kokios mano svajonės? 2. Apgalvoti savo patirtį. 3. Gauti grįžtamąjį ryšį iš artimų žmonių. 4. Taikyti kitus sau patinkančius būdus. <p>1.1.2.11. Stengtis įvairiose situacijose veikti sąmoningai suvokiant save ir aplinką.</p> <p>1.1.2.12. Pastebėti, apgalvoti ir pasitarti dėl atvejų, situacijų, kuriose nepriimu savęs ar atskirų savo savybių.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>1.1.3.9. Stebėti ir tyrinėti save, savo asmenybės ypatumus įvairiose situacijose.</p> <p>1.1.3.10. Pasirinkti ir savarankiškai taikyti pagrindinius savęs pažinimo būdus ir priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelti ir ieškoti, brandinti atsakymus į esminius klausimus, kas aš esu, koks aš esu, kokia mano gyvenimo paskirtis, kokia gyvenimo prasmė? 2. Reflektuoti, analizuoti patirtį. 3. Gauti grįžtamąjį ryšį iš artimų žmonių. 4. Taikyti kitas sau priimtinas objektyvaus įsivertinimo priemones, technikas, įrankius. <p>1.1.3.11. Įvairiose situacijose veikti sąmoningai suvokiant save ir aplinką.</p> <p>1.1.3.12. Pastebėti, apgalvoti, ir imtis koreguoti savo požiūrį, situacijose, kuriose nepriimu savęs ar atskirų savo savybių.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>1.1.4.9. Sutelkti dėmesį ir stebėti, tyrinėti save, savo asmenybės ypatumus, jų pasireiškimą įvairiose situacijose ir aplinkose.</p> <p>1.1.4.10. Pasirinkti ir savarankiškai taikyti veiksmingus savęs pažinimo būdus ir priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelti ir ieškoti, brandinti atsakymus į esminius klausimus, kas aš esu, koks aš esu, kokia mano gyvenimo paskirtis, kokia gyvenimo prasmė? 2. Reflektuoti, analizuoti turimą patirtį. 3. Susieti įvairius savo asmenybės ypatumus į visumą ir sudaryti savo asmenybės kaip visumos portretą, įvertinti jo kaitą. 4. Gauti grįžtamąjį ryšį iš įvairių žmonių, konsultuotis. 5. Tyrinėti savo asmenybės ypatumus išbandant juos įvairiose situacijose. 6. Atsipalaiduoti ir pasitelkti vaizduotę, siekiant save pažinti. 7. Įsivertinti savo stipriąsias ir tobulintinas puses. 8. Taikyti savęs pažinimui kitus veiksmingus būdus. <p>1.1.4.11. Įvairiose situacijose sąmoningai veikti, suvokiant save ir aplinką, reflektuoti ir analizuoti ar veikti pagal savo vertybes, siekiant, gabumus.</p> <p>1.1.4.12. Pastebėti, analizuoti ir imtis koreguoti savo požiūrį bei elgesį situacijose, kuriose nepriimu savęs ar atskirų savo savybių.</p>

Nuostatos	Nuostatos	Nuostatos	Nuostatos
1.1.1.7. Domėtis savimi ir pripažinti savo asmenybės savitumą, sudėtingumą ir kaitą.	1.1.2.13. Pažinti ir tyrinėti save, savo kaitą. 1.2.4.14. Priimti save, vertinti save realiai ir teigiamai. 1.2.4.15. Tobulinti save 1.1.4.16. Ugdyti savo refleksyvumą. 1.1.4.17. Gauti grįžtamąjį ryšį iš kitų.	1.1.3.13. Pažinti ir tyrinėti save, savo kaitą. 1.1.3.14. Priimti save, vertinti save realiai ir teigiamai. 1.1.3.15. Tobulinti save 1.1.3.16. Ugdyti savo refleksyvumą. 1.1.3.17. Gauti grįžtamąjį ryšį iš kitų. 1.1.3.18. Drįsti realizuoti save. 1.1.3.19. Sieti savo asmenybės charakteristikas su karjeros sprendimais.	1.1.4.13. Pažinti ir tyrinėti save, savo kaitą. 1.1.4.14. Priimti save, vertinti save realiai ir teigiamai. 1.1.4.15. Tobulinti save. 1.1.4.16. Ugdyti savo refleksyvumą. 1.1.4.17. Gauti grįžtamąjį ryšį iš kitų. 1.1.4.18. Drįsti rizikuoti ir realizuoti save. 1.1.4.19. Sieti savo karjeros sprendimus su savo svajonėmis, savybėmis, vertybėmis, gabumais ir kt. 1.1.4.20. Pažinti ir taikyti geriausius darbo su savim metodus.

1.2. Pažinti socialinę aplinką, socialinius vaidmenis ir jų poveikį asmeninei karjerai.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
1.2.1. Papasakoti apie savo artimiausią socialinę aplinką: šeimą, giminę, klasę, bendruomenę.	1.2.2. Pažinti socialinių ryšių įvairovę ir suprasti žmogaus socialinių vaidmenų kaitą gyvenime.	1.2.3. Svarstyti savo socialinės aplinkos ir socialinių vaidmenų poveikį karjeros sprendimams.	1.2.4. Pažinti ir sąmoningai vertinti socialinės aplinkos įtaką esamus bei numatomus savo socialinius vaidmenis, planuojant ir įgyvendinant karjerą.
Žinios ir supratimas 1.2.1.1. Apibūdinti sąvokas „šeima“, „giminė“, bendruomenė“. 1.2.1.2. Papasakoti apie savo šeimą, giminę, klasę, bendruomenę.	Žinios ir supratimas 1.2.2.1. Apibūdinti savo socialinių ryšių įvairovę ir dinamiką. 1.2.2.2. Paaiškinti socialinių vaidmenų kaitą žmogaus gyvenime. 1.2.2.3. Pristatyti ir aptarti įvairių karjeros pavyzdžių iš savo aplinkos.	Žinios ir supratimas 1.2.3.1. Apibūdinti artimiausios socialinės aplinkos įtaką pasaulio suvokimui ir karjeros sprendimams. 1.2.3.2. Paaiškinti, kodėl priimant karjeros sprendimus svarbu atsižvelgti į būsimus socialinius vaidmenis. 1.2.3.3. Pagrįsti bendradarbiavimo svarbą planuojant karjerą.	Žinios ir supratimas 1.2.4.1. Apibūdinti artimiausios socialinės aplinkos (šėimos, giminaičių, draugų ir kt.) įtaką gyvenimo ir karjeros sprendimams. 1.2.4.2. Paaiškinti tolimesnės socialinės aplinkos (pažįstamų, bendruomenės, visuomenės) įtaką karjeros pasirinkimams. 1.2.4.3. Įvardinti svarbius gyvenimo įvykius (šėimos

		1.2.4.4. Pateikti sėkmingos karjeros pavyzdžių, pagrindžiant savo nuomonę.	sukūrimas, vaiko gimimas ir kt.), jų keliamus vaidmenų pokyčius ir paaiškinti, kaip šie socialiniai vaidmenys veikia karjerą. 1.2.4.4. Nusakyti bendradarbiavimo svarbą mokymosi ir darbo veiklos sėkmei. 1.2.4.5. Pristatyti ir paaiškinti, pateikti savo nuomonę apie įdomius žmonių gyvenimo, karjeros pavyzdžius iš savo aplinkos.
Gebėjimai 1.2.1.3. Pastebėti ir apgalvoti savo tėvų, giminaičių gyvenimo istorijas, klasės ir bendruomenės dabartį.	Gebėjimai 1.2.2.4. Nagrinėti savo socialinius ryšius, nupiešti ryšių tinklą. 1.2.3.5. Pastebėti socialinės aplinkos, įtaką savo pasaulio suvokimui, kasdieninių ir karjeros sprendimų darymui. 1.2.2.6. Apibūdinti savo paties ir artimųjų socialinius vaidmenis. 1.2.2.7. Savęs pažinimui ir savo karjeros kūrimui į pagalbą pasitelkti išmintingus, pozityvius asmenis.	Gebėjimai 1.2.3.5. Pažinti savo artimiausią socialinę aplinką ir jos poveikį sau. 1.2.3.6. Įvertinti socialinės aplinkos, įtaką savo pasaulio suvokimui, kasdieninių ir karjeros sprendimų darymui. 1.2.3.7. Atsižvelgti į savo esamus ir būsimus socialinius vaidmenis, svarbius priimant karjeros sprendimus. 1.2.3.8. Savęs pažinimui ir savo karjeros kūrimui į pagalbą pasitelkti išmintingus asmenis. 1.2.3.9. Bendradarbiauti savo socialinėje aplinkoje planuojant asmeninę karjerą.	Gebėjimai 1.2.4.6. Analizuoti savo artimąją ir tolimesnę socialinę aplinką, socialinių ryšių pobūdį, įvairovę ir dinamiką. 1.2.4.7. Atpažinti ir kritiškai vertinti socialinės aplinkos įtaką savo pasaulio suvokimui, kasdieninių ir karjeros sprendimų darymui. Atsispirti nepagrįstam spaudimui. 1.2.4.8. Analizuoti savo esamus ir numatyti būsimus socialinius vaidmenis bei su jais susijusius išpareigojimus. 1.2.4.9. Analizuoti, kaip esami ir būsimi socialiniai vaidmenys riboja ir/arba praplečia karjeros galimybes. 1.2.4.10. Savęs pažinimui ir savo karjeros kūrimui į pagalbą pasitelkti išmintingus asmenis. 1.2.4.11. Bendradarbiauti savo socialinėje aplinkoje, mokymosi grupėje ir tarp grupių, kuriant asmeninę karjerą.
Nuostatos 1.2.1.4. Pažinti savo artimiausią socialinę aplinką.	Nuostatos 1.2.2.8. Pažinti socialinius ryšius, vaidmenis ir jų kaitą.	Nuostatos 1.2.3.10. Pažinti artimiausios socialinės aplinkos ir socialinių vaidmenų įtaką priimamiems kasdieniniams ir karjeros sprendimams.	Nuostatos 1.2.4.12. Pažinti ir kritiškai vertinti socialinės aplinkos ir socialinių vaidmenų poveikį kasdieniniams sprendimams ir karjerai. 1.2.4.13. Renkantis karjeros kelią kritiškai

			vertinti ir socialinius stereotipus (lyčių, amžiaus ir pan.) ir nebūti jų suvaržytam.
--	--	--	---

2. KARJEROS GALIMYBIŲ PAŽINIMO SRITIS

2.1. Rasti ir veiksmingai naudoti karjeros informaciją.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
2.1.1. Naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, susipažinti su darbo veiklų ir profesijų įvairove.	2.1.2. Naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, rinkti ir sisteminti sau aktualią karjeros informaciją (apie darbus, profesijas, mokymosi galimybes ir kt.)	2.1.3. Rasti, analizuoti, sisteminti, vertinti ir planuojant karjerą naudoti aktualią karjeros informaciją (apie savęs pažinimą, darbus, profesijas, mokymosi galimybes ir kt.)	2.1.4. Rasti, analizuoti, sisteminti, vertinti ir įgyvendinant karjerą naudoti aktualią karjeros informaciją apie savęs pažinimą, tobulinimąsi, darbus, profesijas, mokymosi, įsidarbinimo galimybes ir kt.)
Žinios ir supratimas 2.1.1.1. Paaiškinti, kaip ieškoti informacijos internete ir bibliotekoje. 2.1.1.2. Apibūdinti informacijos šaltinius.	Žinios ir supratimas 2.1.2.1. Paaiškinti, kaip ir kur rasti, sisteminti ir saugoti karjeros informaciją. 2.1.1.2. Apibūdinti ir palyginti įvairius karjeros informacijos šaltinius, jų patikimumą.	Žinios ir supratimas 2.1.3.1. Paaiškinti, kur ir kaip rasti karjeros informaciją (apie savęs pažinimą, darbus, profesijas ir mokymosi galimybes). 2.1.3.2. Apibūdinti įvairius karjeros informacijos šaltinius, rūšis, informacijos paieškos ir tvarkymo būdus. 2.1.3.3. Paaiškinti, kaip aktualią karjeros informaciją panaudoti planuojant karjerą.	Žinios ir supratimas 2.1.4.1. Paaiškinti, kur ir kaip ieškoti ir rasti informacijos apie savęs pažinimą ir tobulinimą, užimtumo sritis, darbus, profesijas, mokymosi formas ir kryptis, visų tipų mokymosi įstaigas, įsidarbinimo galimybes ir kitus aktualius karjeros klausimus. 2.1.4.2. Apibūdinti karjeros informacijos rūšis, informacijos paieškos, tvarkymo, sisteminimo ir atnaujinimo būdus. 2.1.4.3. Paaiškinti, kaip aktualią karjeros informaciją naudoti įgyvendinant karjerą.
Gebėjimai 2.1.1.3. Naudojantis įvairiais šaltiniais, surinkti informaciją apie dominančias veiklas ir profesijas.	Gebėjimai 2.1.2.3. Rasti ir susisteminti sau aktualią karjeros informaciją apie mokymosi ir darbo galimybes.	Gebėjimai 2.1.3.4. Naudojantis įvairiais informacijos rinkimo būdais, rasti, analizuoti, sisteminti, kritiškai vertinti ir nuolat atnaujinti sau aktualią karjeros informaciją (apie savęs pažinimą, darbus, profesijas ir mokymosi galimybes ir kt.). 2.1.3.5. Panaudoti sau	Gebėjimai 2.1.4.4. Naudojantis įvairiais informacijos rinkimo būdais, rasti, analizuoti, sisteminti, kritiškai vertinti ir nuolat atnaujinti sau aktualią karjeros informaciją (apie savęs pažinimą ir tobulinimąsi, darbus, profesijas, mokymosi formas ir kryptis, visų tipų mokymosi įstaigas s, įsidarbinimo galimybes,

		aktualią karjeros informaciją sudarant karjeros planą.	sąlygas ir kt.). 2.1.4.5. Pasinaudoti sau aktualią karjeros informaciją įgyvendinant karjeros planą.
Nuostatos 2.1.1.4. Tyrinėti veiklų įvairovę.	Nuostatos 2.1.2.4. Domėtis veiklų įvairove ir karjeros galimybėmis.	Nuostatos 2.1.3.6. Domėtis aktualią karjeros informacija ir tikslingai panaudoti ją planuojant karjerą.	Nuostatos 2.1.4.6. Domėtis aktualią karjeros informacija ir tikslingai ją panaudoti siekiant karjeros tikslų.

2.2. Pažinti mokymosi visą gyvenimą galimybes.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
2.2.1. Papasakoti, kaip geriausiai sekasi mokytis.	2.2.2. Taikyti sau veiksmingus mokymosi būdus, paaiškinti nuolatinio mokymosi ir karjeros sėkmės ryšį.	2.2.3. Taikyti ir išbandyti įvairius veiksmingus mokymosi būdus, apibūdinti mokymosi visą gyvenimą galimybes ir susieti jas su savo asmenine vizija ar karjeros planu.	2.2.4. Pažinti mokymosi visą gyvenimą galimybių įvairovę bei pasirinkti sau veiksmingiausias mokymosi būdus
Žinios ir supratimas 2.2.1.1. Papasakoti kaip aš mokausi. 2.2.1.2. Papasakoti apie individualų ir grupinį mokymąsi.	Žinios ir supratimas 2.2.2.1. Apibūdinti jaunimui prieinamas formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybes. 2.2.2.2. Nusakyti įvairius mokymosi būdus ir metodus, susiejant juos su asmeniniais planais. 2.2.2.3. Aptarti savo mokymosi stilių.	Žinios ir supratimas 2.2.3.1. Apibūdinti plačią formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių įvairovę. 2.2.3.2. Aptarti mokymosi visą gyvenimą būdus ir metodus, susieti juos su asmeniniais planais. 2.2.3.3. Apibūdinti savo mokymosi stilių, mokėjimo mokyti kompetenciją ir jų taikymo įvairiose mokymosi bei karjeros veiklose galimybes.	Žinios ir supratimas 2.2.4.1. Apibūdinti ir paaiškinti plačią mokymosi visą gyvenimą galimybių ir būdų įvairovę. 2.2.4.2. Paaiškinti įvairius mokymosi visą gyvenimą būdus ir metodus, ypatingai tuos, kurie yra veiksmingiausi išbandyti asmeniškai ir susiję su asmeniniais karjeros planais. Susieti juos su asmeniniais planais. 2.2.4.3. Apibūdinti savo mokymosi stilių, ypatumus ir mokėjimo mokyti kompetenciją. 2.2.4.4. Pagrįsti mokymosi visą gyvenimą svarbą karjerai.
Gebėjimai 2.2.1.3. Mokyti individualiai ir grupėje.	Gebėjimai 2.2.2.4. Tyrinėti mokymosi visą gyvenimą pavyzdžius savo socialinėje aplinkoje.	Gebėjimai 2.2.3.4. Tyrinėti įvairias mokymosi galimybes, įvertinti jas kuriant savo asmeninę viziją ar karjeros	Gebėjimai 2.2.4.5. Tyrinėti mokymosi galimybių įvairovę. 2.2.4.6. Pasirinkti ir taikyti

	2.2.2.5. Pasirinkti ir taikyti įvairius sau tinkamus mokymosi būdus.	plana. 2.2.3.5. Nagrinėti savo mokymosi stilių ir pasirinkti sau tinkamus mokymosi būdus.	sau tinkamus mokymosi būdus ir metodus, kurie padėtų veiksmingai tobulėti ir siekti išsikeltų tikslų. 2.2.4.7. Analizuoti savo mokymosi stilių ir numatyti jo taikymo galimybes tolesniuose karjeros etapuose. 2.2.4.8. Objektyviai vertinti, išbandyti ir sąmoningai pasirinkti sau tinkamas mokymosi galimybes, institucijas.
Nuostatos 2.2.1.4. Jausti poreikį mokytis.	Nuostatos 2.2.2.5. Jausti poreikį mokytis ir tobulėti. 2.2.2.6. Sieti mokymąsi su gyvenimo ir karjeros sėkme.	Nuostatos 2.2.3.7. Jausti poreikį mokytis ir tobulėti. 2.2.3.8. Siekti pažinti save kaip besimokantįjį. 2.2.3.9. Pažinti ir praktiškai išbandyti plačią mokymosi galimybių įvairovę.	Nuostatos 2.2.4.9. Jausti poreikį mokytis ir tobulėti, pripažįstant tai, kaip labai įdomų ir sėkmingai karjerai būtiną visą gyvenimą trunkantį procesą. 2.2.4.10. Pažinti ir praktiškai išbandyti plačią mokymosi galimybių įvairovę. 2.2.4.11. Pažinti save kaip besimokantįjį ir teigiamai vertinti savo mokymosi galimybes. 2.2.4.12. Pasinaudoti sau tinkamiausiomis mokymosi galimybėmis.

2.3. Pažinti darbo pasaulio galimybes, įvairovę ir kaitą.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
2.3.1. Aptarti ką ir kodėl žmonės dirba	2.3.2. Pažinti pagrindines darbus, profesijas, jų šeimas, darbų tipus ir bendrai domėtis darbo pasauliu.	2.3.3. Pažinti įvairius darbus, profesijas, darbų tipus, domėtis kaitos tendencijomis bei susieti tai su savo karjera.	2.3.4. Pažinti darbo pasaulio galimybes (įvairias darbus ir profesijas (ypač tas, kurios domina), jų tipus ir kt.) suprasti jo kaitos tendencijas ir tai susieti su savo karjera.
Žinios ir supratimas	Žinios ir supratimas	Žinios ir supratimas	Žinios ir supratimas

<p>2.3.1.1. Papasakoti apie sau labiausiai patinkančias, veiklas, darbus ir profesijas.</p> <p>2.3.1.2. Nusakyti darbo paskirtį žmogaus ir visuomenės gyvenime.</p> <p>2.3.1.3. Papasakoti apie savo šeimos narių ir artimųjų karjeras.</p>	<p>2.3.2.1. Išsamiai apibūdinti sau labiausiai patinkančias darbus, profesijas.</p> <p>2.3.2.2. Aptarti darbo reikšmę žmogaus ir visuomenės gyvenime.</p> <p>2.3.2.3. Papasakoti apie pagrindinius darbus, profesijas, jų tipus ir įvairovę.</p> <p>2.3.2.4. Išnagrinėti savo šeimos narių ir artimųjų karjeras.</p> <p>2.3.2.5. Aptarti kaip keičiasi darbai ir profesijos.</p> <p>2.3.2.6. Aptarti, kokie įgūdžiai, mokėjimai yra svarbūs XXI amžiaus darbuotojui.</p>	<p>2.3.3.1. Ištyrinėti ir pristatyti įvairias sau patinkančias savanorystės, praktikų ar kt. būdu išbandytas darbus.</p> <p>2.3.3.2. Nagrinėti darbo reikšmę ir paskirti žmogaus gyvenime. Suvokti, galimybę dirbti mėgiamą arba nemėgiamą darbą, galimybę pasirinkti tarp savo svajonių darbo arba aplinkybių primesto darbo.</p> <p>2.3.3.3. Apibūdinti darbų įvairovę ir jų tipus pagal darbo pobūdį, organizavimą, sudėtingumą ir ūkio sektorius.</p> <p>2.3.3.4. Nusakyti darbo ir jo fizinės, psichologinės, socialinės aplinkos ypatumus.</p> <p>2.3.3.5. Apžvelgti sėkmingų žmonių, kurie dirbo(a) dominančiose profesinėse srityse, karjeras.</p> <p>2.3.3.6. Nusakyti svarbiausias darbo pasaulio kaitos tendencijas.</p> <p>2.3.3.7. Apibūdinti, kokios kompetencijos yra svarbios XXI amžiaus darbuose.</p>	<p>2.3.4.1. Išsamiai apibūdinti ir išnagrinėti įvairius sau patinkančius darbus (ne mažiau 7) remiantis tiesiogine savo patirtimi įgyta veiklinimo, praktikos ar kitu būdu ir bendraujant su atitinkamų profesijų atstovais. Paaiškinti ir įvairiais pavyzdžiais pagrįsti, kokie asmenybės ypatumai ir kompetencijos yra svarbiausi šiose profesijose.</p> <p>2.3.4.2. Nagrinėti darbo reikšmę ir paskirti žmogaus gyvenime. Suvokti ir analizuoti galimybę rinktis savo svajonių darbą arba aplinkybių primestą darbą, mėgiamą arba nemėgiamą darbą, galimybę prisitaikyti prie visuomenės poreikių bei galimybę kurti šiuos poreikius.</p> <p>2.3.4.3. Apžvelgti ir nagrinėti darbų įvairovę pagal įvairius kriterijus (pobūdį, savarankiškumą, atsakomybę, sudėtingumą, darbo organizavimą, ūkio sektorius ir pan.), žinoti svarbiausias profesijų ir veiklų klasifikavimo sistemas.</p> <p>2.3.4.4. Apibūdinti darbo ir jo fizinės, psichologinės, socialinės aplinkos ypatumus.</p> <p>2.3.4.5. Apžvelgti ir pakomentuoti konkrečių sėkmingų žmonių, kurie dirbo(a) dominančiose profesinėse srityse, karjeras.</p> <p>2.3.4.6. Paaiškinti svarbiausias darbo pasaulio kaitos tendencijas ir jų galimą poveikį žmogaus karjerai.</p> <p>2.3.4.7. Paaiškinti, kokios kompetencijos yra svarbios ir kokios</p>
---	--	---	--

			svarbiausios XXI amžiaus darbuose.
<p>Gebėjimai</p> <p>2.3.1.4. Tyrinėti įvairias veiklas ir profesijas.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>2.3.2.7. Tyrinėti darbo pasaulio įvairovę (darbus, profesijas, žmonių karjeras ir kt.) dabar ir skirtingais istoriniais laikotarpiais.</p> <p>2.3.2.8. Išbandyti dominančias profesijas ir veiklas.</p> <p>2.3.2.9. Vertinti savo karjeros viziją darbo pasaulio perspektyvų aspektu.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>2.3.3.8. Tyrinėti darbo pasaulio įvairovę ir atrasti sau labiausiai patinkančias veiklas.</p> <p>2.3.3.9. Išbandyti konkrečias darbo pasaulio galimybes (darbus, profesijas), kurie atitinka asmeninį pašaukimą, savybes, ateities viziją.</p> <p>2.3.3.10. Atpažinti darbo pasaulio kaitos tendencijas artimiausioje socialinėje aplinkoje.</p> <p>2.3.3.11. Įvertinti galimą darbo pasaulio kaitos galimą įtaką asmeninei vizijai ar karjeros planui.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>2.3.4.8. Tyrinėti darbo pasaulio įvairovę ir atrasti sau labiausiai patinkančias veiklas - rinkti, interpretuoti, vertinti bei asmeninės karjeros tikslams panaudoti surinktą informaciją apie pasirinktas profesijas, dominančius ūkio sektorius, karjeros kryptis, organizacijas, darbo vietas, pareigybes.</p> <p>2.3.4.9. Išbandyti konkrečias pasirinktas darbo pasaulio galimybes (darbus, profesijas), kurie atitinka asmeninę ateities viziją, pašaukimą ir stipriąsias asmenybės puses.</p> <p>2.3.4.10. Analizuoti konkrečius karjeros atvejus ir atpažinti darbo pasaulio kaitos poveikį jiems.</p> <p>2.3.4.11. Įvertinti galimą darbo pasaulio kaitos poveikį pasirinktai asmeninei karjerai.</p>
<p>Nuostatos</p> <p>2.3.1.5. Domėtis darbais, profesijomis ir žmonių karjeromis.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>2.3.2.10. Domėtis darbo pasauliu ir jo galimybėmis.</p> <p>2.3.2.11. Tyrinėti ir išbandyti profesijas, veiklas, kurios labiausiai patinka, atitinka asmenines svajones, vertybes, gebėjimus, tikslus.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>2.3.3.12. Domėtis darbo pasauliu ir jo galimybėmis.</p> <p>2.3.3.13. Tyrinėti ir išbandyti profesijas, veiklas, kurios labiausiai patinka, atitinka asmenines svajones, vertybes, gebėjimus, tikslus.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>2.3.4.12. Kryptingai domėtis darbo pasauliu ir jo galimybėmis.</p> <p>2.3.4.13. Tyrinėti ir išbandyti profesijas, veiklas, kurios labiausiai patinka, atitinka asmenines svajones, vertybes, gebėjimus, tikslus.</p>

3. KARJEROS PLANAVIMO SRITIS

3.1. Kelti gyvenimo ir karjeros tikslus.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
3.1.1. Svajoti ir kelti savo artimiausius veiklos	3.1.2. Kelti gyvenimo tikslus, gyvenimo remiantis	3.1.3. Rinktis gyvenimo prioritetus, kelti, vertinti,	3.1.4. Išsikelti, vertinti ir suderinti savo gyvenimo

tikslus.	asmenine ateities vizija.	derinti savo gyvenimo ir karjeros tikslus.	ir karjeros tikslus ir prioritetus, koreguoti juos atsižvelgiant į asmeninius ir aplinkos pokyčius.
<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.1.1.1. Turėti įvairių svajonių ir tikslų, juos aptarti su artimais asmenimis.</p> <p>3.1.1.2. Apibūdinti tikslo ir svajonės sąvokas ir jų svarbą.</p> <p>3.1.1.3. Papasakoti, kaip keliama veiklos tikslai.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.1.2.1. Žinoti savo svajones ir tikslus, aptarti juos su pasirinktais asmenimis.</p> <p>3.1.2.2. Apibūdinti asmeninės vizijos, gyvenimo tikslų, svajonės, karjeros sampratas ir jų svarbą.</p> <p>3.1.3.3. Įvardinti pagrindines gyvenimo sritis.</p> <p>3.1.2.4. Nusakyti asmeninės vizijos ir tikslų formulavimo principus.</p> <p>3.1.2.5. Aptarti aplinkos poveikį žmogaus gyvenimo ir karjeros tikslams.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.1.3.1. Žinoti savo svajones ir tikslus grupuoti juos pagal prioritetus ir aptarti juos su pasirinktais asmenimis.</p> <p>3.1.3.2. Paaiškinti tikslo, svajonės, karjeros, asmeninės vizijos ir gyvenimo tikslų sampratas ir svarbą.</p> <p>3.1.3.3. Apibūdinti ir susieti pagrindines gyvenimo sritis.</p> <p>3.1.3.4. Apibūdinti tikslų, prioritetų ir asmeninės vizijos formulavimo ir derinimo principus ir rekomendacijas.</p> <p>3.1.3.5. Apibūdinti bent vieną iš žinomų asmeninės karjeros plėtojimą aiškinančių teorijų.</p> <p>3.1.3.6. Aptarti aplinkos poveikį žmogaus gyvenimo ir karjeros tikslams.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.1.4.1. Suvokti savo asmeninę viziją, tikslus, prioritetus ir gebėti juos apibūdinti.</p> <p>3.1.2.2. Paaiškinti tikslo, svajonės, karjeros, asmeninės vizijos ir gyvenimo tikslų sampratas ir svarbą.</p> <p>3.1.3.3. Gyvenimo tikslus ir prioritetus susieti su pagrindinėmis gyvenimo sritimis</p> <p>3.1.2.4. Paaiškinti tikslų, prioritetų ir asmeninės vizijos formulavimo ir derinimo principus ir rekomendacijas.</p> <p>3.1.4.5. Apibūdinti ir paaiškinti bent kelias žinomas asmeninės karjeros plėtojimą aiškinančias teorijas.</p> <p>3.1.4.6. Aptarti aplinkos poveikį žmogaus gyvenimo ir karjeros tikslams.</p> <p>3.1.4.7. Suvokti karjerą ir darbo rinką, kaip nuolat besivystančius ir kintančius reiškinius</p>
<p>Gebėjimai</p> <p>3.1.1.4. Svajoti ir kelti tikslus.</p> <p>3.1.1.5. Įvardinti savo mokymosi ir laisvalaikio tikslus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.1.2.6. Svajoti, rinkti prioritetus, kelti gyvenimo tikslus, modeliuoti asmeninę viziją.</p> <p>3.1.2.7. Gebėti paversti asmeninę viziją realiais gyvenimo ir karjeros tikslais, numatant veiksmus ir terminus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.1.3.7. Formuluoti savo asmeninę viziją, remiantis žiniomis apie save ir socialinę aplinką, pasirinkti savo gyvenimo prioritetus.</p> <p>3.1.3.8. Kelti ir suderinti savo gyvenimo ir karjeros tikslus.</p> <p>3.1.3.9. Periodiškai įsivertinti ir esant poreikiui koreguoti savo karjeros ir gyvenimo tikslus, atsižvelgiant į asmeninį tobulėjimą ir patirtį.</p> <p>3.1.3.10. Prisiimti atsakomybę už savo gyvenimo ir karjeros tikslus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.1.4.8. Formuluoti savo asmeninę viziją, remiantis žiniomis apie save patį ir socialinę aplinką, pasirinkti savo gyvenimo prioritetus.</p> <p>3.1.4.9. Kelti ir suderinti savo gyvenimo ir karjeros tikslus bei numatyti veiksmų planą jiems įgyvendinti.</p> <p>3.1.4.10. Periodiškai įsivertinti ir esant poreikiui koreguoti savo karjeros ir gyvenimo tikslus atsižvelgiant į asmeninį tobulėjimą, brandą, socialinės aplinkos ir darbo pasaulio pokyčius.</p> <p>3.1.4.11. Prisiimti atsakomybę už savo gyvenimo ir karjeros</p>

		3.1.3.11. Susikurti ir stiprinti savo motyvaciją susijusią su gyvenimo ir karjeros tikslais.	tikslus. 3.1.3.12. Susikurti ir stiprinti savo motyvaciją reikalingą siekiant gyvenimo ir karjeros tikslų.
Nuostatos 3.1.1.6. Siekti veikti tikslingai.	Nuostatos 3.1.2.8. Siekti sukurti asmeninę viziją.	Nuostatos 3.1.3.12. Formuluoti gyvenimo ir karjeros viziją ir kelti karjeros tikslus.	Nuostatos 3.1.4.13. Veikti tikslingai, pagal susikurtą asmeninę viziją ir karjeros tikslus ir atsižvelgiant į reikšmingus aplinkybių pokyčius.

3.2. Gyvenimo ir karjeros tikslų planavimui ir realizavimui pasitelkti asmeninės vizijos ir/ar karjeros plano instrumentus.

3.3.1. Planuoti savo svarbiausias veiklas.	3.3.2. Planuoti savo mokymąsi ir laisvalaikį, siejamą su asmenine ateities vizija.	3.3.3. Kurti asmeninę viziją ar karjeros planą, grįstą savęs pažinimu, asmenine patirtimi, išbandant įvairias veiklas.	3.3.4. Sukurti, analizuoti ir atnaujinti savo asmeninę viziją ar karjeros planą, paremtą giliu savęs ir karjeros galimybių pažinimu.
Žinios ir supratimas 3.3.1.1. Papasakoti, kaip sudaromas planas.	Žinios ir supratimas 3.3.2.1. Nusakyti planavimo reikšmę siekiant gyvenimo tikslų.	Žinios ir supratimas 3.3.3.1. Apibūdinti asmeninės vizijos/karjeros plano kūrimo seką ir pagrindines jų sudedamąsias dalis. 3.3.3.2. Įvardinti karjeros planui įgyvendinti reikalingus išteklius ir galimus rizikos veiksnius.	Žinios ir supratimas 3.3.4.1. Paaiškinti ir pagrįsti asmeniniais pavyzdžiais planavimo teikiamas galimybes, naudą ir rizikas. 3.3.4.2. Aptarti asmeninės vizijos, karjeros plano sampratą ir jų teikiamas galimybes. 3.3.4.3. Apibūdinti kelis sau labiausiai patinkančius asmeninės vizijos/ karjeros plano kūrimo/planavimo būdus. 3.3.4.4. Paaiškinti bendrus sėkmingo/veiksmingo karjeros plano kūrimo principus, rizikas ir įgyvendinimui reikalingus išteklius.
Gebėjimai 3.3.1.2. Sudaryti ir paaiškinti savo veiklos planą.	Gebėjimai 3.3.2.2. Sudaryti mokymosi ir laisvalaikio veiklų, susijusių su asmeniniais tikslais, planą. 3.3.2.3. Sudaryti ilgalaikių tikslų įgyvendinimo planą.	Gebėjimai 3.3.3.3. Kurti asmeninę viziją/ karjeros planą, grįstą savęs pažinimo, karjeros galimybių tyrimo ir karjeros sprendimo rezultatais. 3.3.3.4. Įvertinti su asmeninės vizijos/karjeros plano įgyvendinimu susijusius išteklius, numatyti rizikos veiksnius ir pateikti galimas karjeros plano alternatyvas. 3.3.3.5. Kuriant ir įgyvendinant savo	Gebėjimai 3.3.4.5. Kurti, modeliuoti, lyginti įvairias savo ateities galimybes. Susieti tai su savo asmenybės savybėmis ir pasinaudoti įvairiais savęs pažinimo būdais. 3.3.4.6. Sukurti, objektyviai įsivertinti ir periodiškai atnaujinti asmeninę viziją/karjeros planą pagrįsta giliu savęs pažinimu, atsižvelgiant į savo ir karjeros galimybių kaitą. 3.3.4.7. Objektyviai vertinti su asmeninės vizijos/karjeros plano įgyvendinimu

		<p>asmeninę viziją/karjeros planą, tartis ir kitaip pasitelkti išmintingus žmones.</p> <p>3.3.3.6. Susikurti mokymosi, tobulėjimo gaires, atsižvelgiant į savo karjeros tikslus.</p>	<p>susijusius išteklius bei jų dinamiką, įvertinti rizikos veiksnius ir pagrįsti galimas karjeros plano alternatyvas.</p> <p>3.3.4.8. Kuriant ir įgyvendinant savo asmeninę viziją/karjeros planą, tartis ir kitaip pasitelkti išmintingus žmones .</p> <p>3.3.4.9. Susikurti mokymosi, tobulėjimo gaires/strategiją, atsižvelgiant į savo karjeros tikslus.</p>
<p>Nuostatos</p> <p>3.3.1.3. Siekti planuoti savo kasdienės veiklas.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.3.2.4. Planuoti savo veiklas ir kartu būti atviram gyvenimo galimybėms.</p> <p>3.3.2.5. Galimybių įvairovėje pamatyti ir rinktis galimybes pagal savo asmeninius gyvenimo tikslus, prioritetus, vertybes.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.3.3.7. Pasinaudoti planavimo teikiamomis galimybėmis savo gyvenimo ir karjeros kūrimui.</p> <p>3.3.3.8. Galimybių įvairovėje pamatyti ir rinktis galimybes pagal savo asmeninius gyvenimo tikslus, prioritetus, vertybes.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.3.4.10. Pasinaudoti planavimo ir asmeninės vizijos/karjeros plano kūrimo teikiamomis galimybėmis savo gyvenimo ir karjeros kūrimui.</p> <p>3.3.4.11. Periodiškai atnaujinti savo asmeninę viziją/karjeros planus, atsižvelgiant į asmeninius ir karjeros galimybių pokyčius.</p> <p>3.3.4.12. Galimybių įvairovėje pamatyti ir rinktis galimybes pagal savo asmeninius gyvenimo tikslus, prioritetus, vertybes.</p>

3.3. Priimti karjeros sprendimus.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
<p>3.2.1. Aptarti kaip priimami sprendimai.</p>	<p>3.2.2. Suprasti ir taikyti įvairius sprendimo priėmimo modelius ir technikas mokymosi ir gyvenimo situacijose.</p>	<p>3.2.3. Savarankiškai priimti karjeros sprendimus, taikant įvairius karjeros sprendimo priėmimo modelius ir technikas.</p>	<p>3.2.4. Savarankiškai ir apgalvotai priimti karjeros sprendimus, juos reflektuoti ir kritiškai vertinti, taikyti įvairius karjeros sprendimo priėmimo modelius ir technikas.</p>
<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.2.1.1. Aptarti, kaip žmonės priima sprendimus ir pateikti įvairių sprendimų pavyzdžių.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.2.2.1. Apibūdinti kelis sprendimų priėmimo modelius ir technikas.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.2.3.1. Apibūdinti karjeros sprendimų reikšmę karjeros sėkmei.</p> <p>3.2.3.2. Apibūdinti karjeros sprendimų priėmimo kriterijus.</p> <p>3.2.3.3. Apibūdinti įvairius karjeros sprendimų priėmimui taikomus modelius ir</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>3.2.4.1. Paašškinti karjeros sprendimų procesą.</p> <p>3.2.4.2. Pagrįsti karjeros sprendimų priėmimo kriterijus.</p> <p>3.2.4.3. Klasifikuoti karjeros sprendimo priėmimui taikomus modelius ir technikas.</p>

		<p>technikas.</p> <p>3.2.3.4. Nurodyti galimus su karjeros sprendimais susijusius sunkumus.</p>	<p>3.2.4.4. Nusakyti sunkumų, susijusių su karjeros sprendimais, įveikimo būdus ir sąsajas su asmenybės bei aplinkos charakteristikomis.</p> <p>3.2.4.5. Aptarti asmeninės atsakomybės už priimamus gyvenimo ir karjeros sprendimus bei rezultatus svarbą.</p> <p>3.2.4.6. Suprasti, kad priimti sprendimai nebūtinai turi būti galutiniai, kad juos galima keisti atsižvelgiant į asmeninę ir socialinę dinamiką.</p>
<p>Gebėjimai</p> <p>3.2.1.2. Skirti dėmesio apgalvoti svarbiausiems savo sprendimams.</p> <p>3.2.1.3. Paašškinti savo sprendimus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.2.3.2. Ramiai ir apgalvotai svarstyti ir priimti rimtesnius gyvenimo sprendimus (pvz. pasirinkti neformaliojo švietimo kryptį (būrelį), siejant tai su būsimais karjeros pasirinkimais).</p> <p>3.2.2.3. Atpažinti sprendimo priėmimo modelius savo gyvenimo situacijose.</p> <p>3.2.2.4. Taikyti mokymosi ir gyvenimo situacijoms tinkamas sprendimo priėmimo technikas.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.2.3.5. Savarankiškai svarstyti ir priimti karjeros sprendimus taikant kelis karjeros sprendimo priėmimo modelius ir technikas bei atsižvelgiant į savo karjeros tikslus.</p> <p>3.2.4.6. Įvertinus savo asmenybės ypatumus ir aplinkos teikiamas galimybes, numatyti kitas galimas karjeros pasirinkimų alternatyvas.</p> <p>3.2.3.7. Tyrinėti savo sprendimų priėmimo patirtį, mokytis iš klaidų ir sėkmių.</p> <p>3.2.3.8. Sudaryti asmeniškai svarbių karjeros sprendimų kriterijų sąrašą.</p> <p>3.2.3.9. Analizuoti su savo karjeros sprendimais susijusius sunkumus, numatyti jų įveikimo būdus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>3.2.4.7. Savarankiškai, ramiai ir apgalvotai svarstyti ir priimti gyvenimo ir karjeros sprendimus. Taikyti įvairius karjeros sprendimo priėmimo modelius ir technikas.</p> <p>3.2.4.8. Įvertinus asmeninius ypatumus ir aplinkos teikiamas galimybes, numatyti kitas galimas karjeros sprendimų alternatyvas.</p> <p>3.2.4.9. Analizuoti ir ramiai įsivertinti savo karjeros sprendimus, mokytis iš klaidų ir pasiekimų. Išvelgti savo karjeros sprendimų proceso etapus.</p> <p>3.2.4.11. Kitiškai vertinti su savo karjeros sprendimais susijusių sunkumų įveikimo būdus.</p> <p>3.2.4.12. Prisiimti atsakomybę už gyvenimo ir karjeros sprendimus bei rezultatus.</p>
<p>Nuostatos</p> <p>3.2.1.4. Siekti sąmoningai, savarankiškai ir atsakingai apsispręsti kasdienėse situacijose.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.2.2.5. Siekti sąmoningai, savarankiškai ir atsakingai apsispręsti gyvenimo ir mokymosi situacijose.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.2.3.10. Siekti sąmoningai, savarankiškai ir atsakingai priimti karjeros sprendimus.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>3.2.4.13. Siekti nuolat sąmoningai, savarankiškai ir atsakingai priimti bei objektyviai vertinti gyvenimo ir karjeros sprendimus.</p>

4. KARJEROS ĮGYVENDINIMO SRITIS

4.1. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
<p>4.1.1. Plėtoti karjerai svarbias bendrąsias kompetencijas ir jas taikyti kasdienėse veiklose.</p>	<p>4.1.2. Plėtoti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas ir susieti jas su gyvenimo tikslais.</p>	<p>4.1.3. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas, reikalingas realizuoti karjeros planui.</p>	<p>4.1.4. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas, siekiant realizuoti savo asmeninę viziją ir įgyvendinti karjeros planą.</p>
<p>Žinios ir supratimas</p> <p>4.1.1.1. Papasakoti, kokie veiksniai lemia sėkmę karjeroje ir gyvenime.</p> <p>4.1.1.2. Suprasti, kokios situacijos kelia nerimą ar įtampą, pateikti pavyzdžių.</p> <p>4.1.1.3. Žinoti, kelis būdus kaip konstruktyviai spręsti kylančius tarpusavio nesutarimus.</p> <p>4.1.1.4. Suprasti, kaip sutarti ir veikti grupėje drauge.</p> <p>4.1.1.5. Paaiškinti problemos sąvoką ir galimus sprendimo būdus.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>4.1.2.1. Paaiškinti, kodėl svarbu planuoti laiką, pateikti laiko ir kitų išteklių planavimo pavyzdžių.</p> <p>4.1.2.2. Apibūdinti streso sąvoką, galimas jo priežastis, pasekmes ir valdymo būdus.</p> <p>4.1.2.3. Apibūdinti konflikto sąvoką ir kelis konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus.</p> <p>4.1.2.4. Apibūdinti komandos sąvoką ir galimus vaidmenis komandoje.</p> <p>4.1.2.5. Nusakyti kelis kūrybiško problemų sprendimo būdus.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>4.1.3.1. Nusakyti laiko ir kitų išteklių valdymo technikas.</p> <p>4.1.3.2. Apibūdinti įvairius streso valdymo ir išvengimo būdus.</p> <p>4.1.3.3. Apibūdinti pagrindinius konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus.</p> <p>4.1.3.4. Įvardinti komandos formavimo principus ir tinkamą elgesį grupėje.</p> <p>4.1.3.5. Apibūdinti įvairius kūrybiško problemų sprendimo būdus.</p>	<p>Žinios ir supratimas</p> <p>4.1.4.1. Klasifikuoti laiko ir kitų išteklių valdymo technikas.</p> <p>4.1.4.2. Paaiškinti streso priežastis, pasekmes ir įvairius veiksmingus streso valdymo ir išvengimo būdus.</p> <p>4.1.4.3. Apibūdinti įvairius konstruktyvius konfliktų sprendimo būdus, suprasti koks elgesys gilina konfliktą ir koks padeda susitarti.</p> <p>4.1.4.4. Pagrįsti komandos formavimo principus, galimus vaidmenis ir efektyvų elgesį komandoje.</p> <p>4.1.4.5. Paaiškinti kūrybiško problemų sprendimo būdus.</p>
<p>Gebėjimai</p> <p>4.1.1.6. Sudaryti su karjeros planavimu susijusių kompetencijų sąrašą.</p> <p>4.1.1.7. Atpažinti situacijas, kurios kelia nerimą ar įtampą.</p> <p>4.1.1.8. Priimtinais būdais spręsti klasėje kylančius nesutarimus.</p> <p>4.1.1.9. Bendradarbiauti grupėje.</p> <p>4.1.1.10. Savarankiškai spręsti kasdienes</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.1.2.6. Taikyti elementarias laiko ir kitų išteklių valdymo technikas savo gyvenime.</p> <p>4.1.2.7. Taikyti kelis sau tinkamus streso valdymo būdus įvairiose situacijose.</p> <p>4.1.2.8. Konstruktyviai spręsti konfliktus kasdienėse situacijose.</p> <p>4.1.2.9. Bendradarbiauti klasėje ir neformaliosios veiklos grupėse.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.1.3.6. Taikyti laiko ir kitų išteklių valdymo technikas rengiant karjeros planą.</p> <p>4.1.3.7. Taikyti tinkamus streso valdymo būdus mokymosi situacijose.</p> <p>4.1.3.8. Konstruktyviai spręsti konfliktus ir padėti juos spręsti bendraamžiams.</p> <p>4.1.3.9. Formuoti mokymosi komandas, bendradarbiauti mokymosi</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.1.4.7. Valdyti laiką ir kitus išteklius karjeros (mokymosi ir darbo) kelyje.</p> <p>4.1.4.8. Taikyti įvairius streso valdymo būdus sudėtingose karjeros (mokymosi ir darbo) situacijose.</p> <p>4.1.4.9. Konstruktyviai spręsti konfliktus karjeros (mokymosi ir darbo) situacijose.</p> <p>4.1.4.10. Formuoti darbo ir mokymosi komandas, bendradarbiauti mokymosi ir darbo karjeros veiklose.</p>

problemas.	4.1.2.10. Kūrybiškai spręsti savo mokymosi sunkumus.	veiklose. 4.1.3.10. Kūrybiškai spręsti su karjeros planavimu susijusias problemas.	4.1.4.11. Kūrybiškai spręsti problemas karjeros (mokymosi ir darbo) kelyje. 4.1.4.12. Gebėti ne tik prisitaikyti prie besikeičiančių visuomenės poreikių, bet ir juos kurti ar įtakoti.
Nuostatos 4.1.1.11. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.	Nuostatos 4.1.2.11. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.	Nuostatos 4.1.3.11. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.	Nuostatos 4.1.4.13. Plėtoti ir taikyti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas, realizuojant savo asmeninę viziją ir karjeros planą.

4.2. Sėkmingai pereiti į naują karjeros aplinką ir įsitvirtinti joje.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
4.2.1. Sėkmingai adaptuotis ir veikti mokykloje.	4.2.2. Sėkmingai adaptuotis ir veikti įvairiose mokymosi ir laisvalaikio veiklose.	4.2.3. Sėkmingai adaptuotis ir veikti mokymosi ir laisvalaikio veiklose, ypač susijusiose su asmeniniais karjeros tikslais.	4.2.4. Sėkmingai pereiti į naują karjeros (mokymosi, darbo ar kt.) aplinką ir įsitvirtinti joje.
Žinios ir supratimas 4.2.1. Nusakyti, kuo viena aplinka skiriasi nuo kitos (mokykla nuo darželio ir pan.). 4.2.2. Apibūdinti įvairias buvimo naujoje mokymosi aplinkoje situacijas.	Žinios ir supratimas 4.2.2.1. Nusakyti sėkmingos adaptacijos naujoje aplinkoje veiksnius. 4.2.2.2. Nusakyti adaptacijos naujoje aplinkoje poveikį žmogaus veiklų rezultatams ir jo savijautai.	Žinios ir supratimas 4.2.3.1. Nusakyti sėkmingos adaptacijos naujoje aplinkoje veiksnius ir adaptacijos naujoje mokymosi aplinkoje etapus. 4.2.3.2. Pagrįsti sklandžios adaptacijos naujoje karjeros aplinkoje poveikį žmogaus karjeros sėkmei.	Žinios ir supratimas 4.2.4.1. Apibūdinti adaptacijos naujoje karjeros (mokymosi, darbo ar kt.) aplinkoje etapus. 4.2.4.2. Paaiškinti sėkmingą perėjimą iš vienos mokymosi aplinkos į kitą mokymosi ar darbo aplinką lemiančius veiksnius, kliūtis ir galimus paramos šaltinius. 4.2.4.3. Nusakyti žmogaus konkurencingumą darbo rinkoje lemiančius veiksnius.
Gebėjimai 4.2.3. Sėkmingai adaptuotis ir veikti klasėje. 4.2.4. Aptarti savo prisitaikymo mokykloje arba kitoje naujoje mokymosi aplinkoje patirtį.	Gebėjimai 4.2.2.3. Remiantis asmenine patirtimi ir konkrečių atvejų tyrimu, aptarti adaptacijos naujoje aplinkoje veiksnius. 4.2.2.4. Analizuoti asmeninę adaptacijos mokymosi ir laisvalaikio aplinkose patirtį.	Gebėjimai 4.2.3.3. Remiantis asmenine patirtimi, analizuoti adaptacijos naujoje mokymosi aplinkoje veiksnius, etapus ir aplinkybes. 4.2.3.4. Savo karjeros plane numatyti galimus adaptacijos sunkumus ir jų sprendimo būdus.	Gebėjimai 4.2.4.4. Analizuoti įvairius perėjimo iš vienos mokymosi aplinkos į kitą mokymosi ar darbo aplinką atvejus, išskiriant palankius veiksnius ir kliūtis. 4.2.4.5. Pasinaudoti išorinės paramos galimybėmis pereinant į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką.

		4.2.3.5. Diskutuoti apie adaptacijos mokymosi aplinkoje poveikį asmeniniams mokymosi rezultatams.	4.2.4.6. Peržiūrėti savo karjeros planus, atsižvelgiant į adaptacijos naujoje karjeros aplinkoje etapus.
Nuostatos 4.2.5. Siekti sėkmingai adaptuotis ir veikti mokykloje.	Nuostatos 4.2.2.5. Siekti sėkmingai adaptuotis ir veikti įvairiose mokymosi ir laisvalaikio veiklose.	Nuostatos 4.2.3.6. Siekti sėkmingai adaptuotis ir veikti mokymosi ir laisvalaikio veiklose, susijusiose su asmeniniais karjeros tikslais.	Nuostatos 4.2.4.7. Siekti sėkmingai pereiti į naujo tipo mokymosi ar darbo aplinką ir joje adaptuotis. 4.2.4.8. Prisiimti asmeninę atsakomybę už sėkmingą adaptaciją naujoje aplinkoje. 4.2.4.9. Siekti būti konkurencingu darbo rinkoje.

4.3. Tikslingai ieškoti praktikos, darbo arba kurti savo verslą.

1–4 klasė	5–8 klasė	I–II gimnazijos klasė	III–IV gimnazijos klasė
4.3.1. Pristatyti kasdienėse gyvenimo situacijose, atskleisti savo stipriausias puses.	4.3.2. Pristatyti save, savo ar grupės darbo rezultata bei procesą, susirasti ir išbandyti įvairias neformaliojo ugdymo ir profesinio veiklinimo veiklas	4.3.3. Pristatyti įvairiose situacijose ir parengti savo gyvenimo aprašymą, siejamą su karjeros tikslais, išbandyti įvairius sau patinkančius darbus, profesijas.	4.3.4. Taikyti įvairius darbo ieškos arba (ir) verslo pradėjimo būdus, išbandyti įvairius darbus ir profesijas modeliuojant tai savo karjeros plano kontekste, pasirengti savo kompetencijos aplanką.
Žinios ir supratimas 4.3.1.1. Nusakyti gyvenimo situacijas, kuriose žmonėms tenka prisistatyti kitiems.	Žinios ir supratimas 4.3.2.1. Apibūdinti savęs, asmeninio bei grupės darbo pristatymo svarbą. 4.3.2.2. Paaiškinti pagrindinius prisistatymo principus ir svarbiausius aspektus.	Žinios ir supratimas 4.3.3.1. Paaiškinti prisistatymo skirtingose situacijose ypatumus. 4.3.3.2. Apibūdinti gyvenimo aprašymo, siejamo su karjeros tikslais, rengimo procesą. 4.3.3.3. Diskutuoti apie sėkmingo prisistatymo poveikį asmens karjeros galimybių plėtrai.	Žinios ir supratimas 4.3.4.1. Apibūdinti darbo ieškos būdus, suprasti kur ir kaip tikslinga ieškoti darbo ar praktikos galimybių. 4.3.4.2. Apibūdinti verslo pradėjimo būdus. 4.3.4.3. Paaiškinti, kaip pasirengti pokalbiui dėl darbo. 4.3.4.4. Paaiškinti kaip rengiamas kompetencijų aplankas, motyvacinis laiškas, gyvenimo aprašymas ir apibūdinti jų panaudojimo galimybes. Aptarti kitus karjeros įgyvendinimui reikalingus dokumentus ir jiems

			keliamus reikalavimus.
<p>Gebėjimai</p> <p>4.3.1.2. Nurodyti savo asmenybės teigiamas savybes prisistatant kitiems.</p> <p>4.3.1.3. Pateikti asmenybės prisistatymo kasdienėse gyvenimo situacijose pavyzdžių.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.3.2.3. Su suaugusiųjų pagalba susirasti ir išbandyti įvairias neformaliojo ugdymo ir profesinio veiklinimo veiklas atitinkančias asmeninius polinkius.</p> <p>4.3.2.4. Pristatyti save, savo ar grupės darbo rezultatus bei procesą. Analizuoti savo ir kitų asmenų pristatymus.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.3.3.4. Susirasti ir atlikti profesinio veiklinimo veiklas pagal savo polinkius ir planus.</p> <p>4.3.3.5. Analizuoti skirtingų tipų gyvenimo aprašymų privalumus ir trūkumus, jų atitikimą keliamiems reikalavimams.</p> <p>4.3.3.6. Parengti savo gyvenimo aprašymą, atitinkantį asmeninius karjeros tikslus.</p> <p>4.3.3.7. Simuliacinėmis sąlygomis tinkamai prisistatyti, pateikti savo gyvenimo aprašymą ir motyvacijos apibūdinimą.</p>	<p>Gebėjimai</p> <p>4.3.4.5. Racionaliai įvertinti ir pasirinkti konkrečioje karjeros situacijoje tinkamus darbo ieškos arba verslo pradėjimo būdus.</p> <p>4.3.4.6. Savarankiškai susirasti ir atlikti profesinio veiklinimo veiklas pagal savo polinkius ir planus.</p> <p>4.3.4.7. Parengti ir pristatyti šiuolaikinius reikalavimus atitinkančius asmeninius karjeros dokumentus (asmeninį kompetencijų aplanką, gyvenimo aprašymą, motyvacinį laišką ir pan.).</p> <p>4.3.4.8. Simuliacinėse pokalbio dėl darbo veiklose formuluoti racionalius atsakymus, pozityviai reaguoti dinamiškai kintančiomis sąlygomis, improvizuoti.</p>
<p>Nuostatos</p> <p>4.3.1.4. Pripažinti tinkamo prisistatymo kitiems žmonėms svarbą.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>4.3.2.5. Tinkamai prisistatyti įvairiose veiklose (mokymosi, laisvalaikio ir kt.).</p> <p>4.3.2.6. Pripažinti asmeninių pastangų ir veiksmų svarbą prisistatymo, darbo ir praktikos vietos ieškos veiksmingumui.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>4.3.3.8. Susirasti praktiką arba darbą, atitinkančius asmeninę viziją, poreikius, vertybes, ir gebėjimus.</p> <p>4.3.3.9. Tinkamai prisistatyti įvairiose veiklose.</p> <p>4.3.3.10. Pripažinti asmeninių pastangų ir veiksmų svarbą prisistatymo, darbo ir praktikos vietos ieškos veiksmingumui.</p>	<p>Nuostatos</p> <p>4.3.4.9. Susirasti darbą, praktiką arba sukurti verslą, atitinkančius asmeninę viziją, poreikius, vertybes, ir gebėjimus.</p> <p>4.3.4.10. Tinkamai prisistatyti įvairiose aplinkose ir situacijose.</p> <p>4.3.4.11. Pripažinti asmeninių pastangų ir veiksmų svarbą prisistatymo, darbo ir praktikos vietos ieškos veiksmingumui.</p>

<u>UGDYMO KARJERAI INTEGRAVIMAS 5-8 KL.</u>				
Integravimo į visus dalykus siūlomi pavyzdžiai				
Integravimo būdas – dalyko pavadinimas	Klasė	Siūlomos temos (galima naudoti kai kurias iš jų arba visas, arba pagal duotus pavyzdžius sukurti savas...)	Ugdomos bendrosios ir karjeros kompetencijos	Val. sk. per m.m.
1. Lenkų, lietuvių kalba ir literatūra	5 kl.	Etinių vertybių, liaudies išminties ir jų pritaikomumo kasdieniame gyvenime – asmeniniame karjeros kelyje aptarimas analizuojant pasirinktą lit. kūrinį pagal programą (iš mitų, sakmių, padavimų, pasakų). Aptartų konkrečių vertybių, išminties asmeniniame ir/ar pažįstamų asmenų gyvenime raiška (aptarimas).	Kritinio mąstymo, savianalizės, socialinės aplinkos pažinimo, savęs pažinimo kompetencijos	1-2 val.
	6 kl.	Etinių vertybių, liaudies išminties ir pritaikomumo kasdieniame gyvenime – asmeniniame karjeros kelyje aptarimas analizuojant mitus, sakmes, padavimus, pasakas (pagal programą). Aptartų konkrečių vertybių, išminties asmeniniame ir/ar pažįstamų asmenų gyvenime raiška (aptarimas/diskusija).	Kritinio mąstymo, savianalizės, socialinės aplinkos pažinimo, savęs pažinimo kompetencijos	1-2 val.
	7 kl.	Nagrinėjant, interpretuojant, vertinant pasirinktą(-us) lit. kūrinį (-ius) pagal programą – aptarti veikėjo(-ų) svajonę(-es) bei kas lėmė jos/jų išsipildymą/neišsipildymą. Diskusija apie svajonių svarbą, išsipildymo galimybes.	Kritinio mąstymo, savianalizės, savęs pažinimo kompetencijos	1-2 val.
	8 kl.	Nagrinėjant, interpretuojant, vertinant pasirinktą(-us) lit. kūrinį (-ius) – aptarti veikėjų vertybes, jų vertybių sąsajas su jų gyvenimo įvykiais, pasekmėmis. Vertybių įsisąmoninimo svarbos žmogaus gyvenimui aptarimas/diskusija.	Kritinio mąstymo, savianalizės kompetencijos	1-2 val.
2. Užsienio kalba (anglų, rusų, vokiečių)	7 kl.	Darbas grupėse/porose. Pristatymas (ppt formatu arba popieriniu stendu) pasirinkto asmens – pasirinktos profesijos atstovo iš šio arba praeito laikmečio (pateikiama informacija su vaizdais apie jo vaikystę, pomėgius, gabumus, interesus, vertybes, profesinius pasiekimus, koku būdu jis siekė, pasiekė tai, kuo tapo – akcentuojant karjeros kelio etapus). Keleto pristatymų klasėje demonstravimas, aptarimas.	Bendradarbiavimo, informacijos rinkimo, apdorojimo, pristatymo, karjeros planavimo kompetencijos	1-2 val.
	8 kl.	Dialogas žodžiu porose apie patinkančią profesiją (klausimai – atsakymai	Profesijų pasaulio	1 val.

		apie tai, kokia tai profesija, ką dirba tos profesijos atstovai: kokia darbo aplinka, kokie įrankiai, kokios darbo užduotys, kokių reikia sugebėjimų, savybių, kas žavi, kas atrodo sunku tame darbe, kuo šis darbas naudingas visuomenei).	pažinimo, informacijos rinkimo, apdorojimo, kompetencijos.	
3. Matematika	6 kl.	Žymių matematikų įkvepiantys karjeros pavyzdžiai. Pristatymas ir aptarimas.	Karjeros galimybių pažinimo kompetencija	1 val.
	7 kl.	Statistinės informacijos apie studijas, profesijų pasaulį nagrinėjimas. Skaityti, suprasti ir aptarti profesijų pasaulio srities informaciją, pateiktą įvairiomis diagramomis, lentelėmis ir/ar kt.	Karjeros galimybių pažinimo kompetencija	1 val.
	8 kl.	Matematikos universalumas, pritaikomumas karjeroje, darbo pasaulyje. Pavyzdžių aptarimas. (gali būti aptariama skaičių ir skaičiavimų, piniginių matavimo vienetų, skaičiaus dalių, procentų, kainos, pabrangimo, antkainio, nuolaidos, pajamų, išlaidų, pelno, nuostolio, statistinės informacijos, tikimybių teorijos, ir/ar kt. reikšmė karjeroje, profesijų ir darbo pasaulyje)	Karjeros galimybių pažinimo kompetencija	1 val.
4. Gamta ir žmogus	5-6 kl.	1. Darbo pasaulyje naudojamos medžiagos, jų savybės, pageidaujami ir nepageidaujami medžiagų kitimo procesai. Grynujų medžiagų ir jų mišinių, taip pat jų išskirstymo priemonių - sijojimo, filtravimo, garinimo, nusistovėjimo, magneto naudojimo darbo pasaulyje aptarimas.	Profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	1 val.
		2. Energijos šaltiniai, gamyba, naudojimas, virsmai, taupymo būdai profesijų/darbo pasaulyje (aptarimas remiantis konkrečiais pavyzdžiais). Labiausiai ir mažiausiai žalingo energijos šaltinių poveikio gamtai aptarimas.		1 val.
		3. Skirtingų vandens būsenų, jų kitimo aptarimas įvairiose darbo/profesijų pasaulio situacijose.		1 val.
		4. Tamprumo, trinties ir sunkios jėgos pasireiškimas, naudojimas profesijų/darbo pasaulyje, konkretūs pavyzdžiai.		1 val.
		5. Elektros srovės naudojimo, elektros grandinės veikimo profesijų/darbo pasaulyje aptarimas naudojant konkrečius pavyzdžius.		1 val.

<p style="text-align: center;">5. Gamtamokslinis ugdymas 7-8 kl. (biologija, fizika, chemija)</p>	<p>7-8 kl.</p>	<p>1. (Fizika). Greičio priklausomybės nuo laiko grafiko brėžimas. Mokiniai, mokytojo padedami, mokosi pritaikyti matematikos pamokose įgytus grafikų braižymo ir analizės, matematinių reiškinių pertvarkymo įgūdžius fizikos uždaviniams spręsti. Aiškinamasi, kur praktikoje (kokių profesijų žmonėms) tenka spręsti panašius uždavinius.</p> <p>2. (Biologija) Gamtos tyrimai, jų svarba profesijų pasaulyje. Hipotezė, tyrimų eigos nuoseklumas, rezultatai, išvadų nauda mokslui ir žmogaus gerovei. Aptarimai, pasitelkiant pavyzdžius. Asmeninių savybių, padedančių mokytis gamtos mokslų ir kokybiškai atlikti tyrimus, aptarimas.</p> <p>3. (Biologija) Nervų sistemos vaidmuo reguliuojant organizmo veiklą, susieti psichiką veikiančių medžiagų poveikį organizmui su šio reguliavimo sutrikimais. Alkoholio, kitų nuodingų medžiagų vartojimo keliami pavojai žmogaus asmeninei karjerai.</p> <p>4. (Biologija) Imunitetas ir skiepai. Vakcinacijų išradimo istorija. Vakcinavimo taikymas šiuolaikinėje medicinoje. Kokie specialistai dirba šioje srityje? Gamtos mokslų pasiekimų svarba žmogaus sveikatai.</p> <p>5. (Biologija) Populiacija. Darbo pasaulio veiklos (žemės dirbimo, miško darbų, pramonės plėtros, kelių tiesimo ir/ar kt.) teigiamos ir neigiamos pasekmės gamtinėms populiacijoms. Populiacijų išsaugojimo galimybių aptarimas. Kokie specialistai tiria populiacijas?</p> <p>6. (Chemija) Chemijos pramonės produktai. Kokie jie? Kur jie gaminami? (BASF -didžiausia pasaulyje chemijos kompanija. Įmonių Lietuvoje apžvalga. Pvz., AB "Achema" Jonavos r.,; AB „Alytaus chemija“, UAB “Savingė” Kaišiadoryse ir kt.). Kas gali dirbti chemijos pramonės įmonėse? Darbo chemijos srityje perspektyvų aptarimas <i>talkinant karjeros specialistui.</i></p>	<p>Profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos</p>	<p>1 val.</p> <p>1 val.</p> <p>1 val.</p> <p>1 val.</p> <p>1 val.</p> <p>1 val.</p>
<p style="text-align: center;">6. Istorija</p>	<p>5-6 kl.</p>	<p>1. Kaip istorikai tiria praeitį. Profesijos – archeologas, muziejininkas, paveldosaugos specialistas ir/ar kt. Istoriniai tyrinėjimai. Praktinė užduotis - savo šeimos genealoginio medžio kūrimas. Aptarimas – giminės sukauptos patirties, paveldėtų gabumų svarba karjeros kelyje.</p> <p>2. Savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos ir Europos svarbiausių istorinių asmenybių veiklos, svarbiausių jų veiklos epizodų, karjeros etapų aptarimas.</p> <p>3. Kodėl dalis lietuvių gyvena kaimyninėse šalyse, kaip jie stengiasi puoselėti gimtąją kalbą ir tautiškumą. Faktai, rodantys, kaip lietuviai gyvena kaimyninėse šalyse. Mokiniai, mokytojo padedami, ieško informacijos apie lietuvių gyvenimą kaimyninėse šalyse. Aptarimas. Karjeros galimybių</p>	<p>Kritinio mąstymo, profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos</p>	<p>1-2 val.</p>

		<p>Lietuvoje ir užsienyje aptarimas.</p> <p>4. LDK kultūros ir švietimo pasiekimai. Švietimas ir kultūra LDK. knygų spausdinimo pradžia. Ko ir kaip buvo mokomasi to meto mokyklose, universitete. Palyginimas su šio laikmečio - informacijos amžiaus mokymosi ypatumais (informacijos senėjimo greitis žymiai didesnis, būtina nuolat atnaujinti žinias ir pan.) Mokymosi visą gyvenimą svarbos šiuolaikiniame pasaulyje aptarimas.</p> <p>5. Žmonių gyvenimo skirtumus tarpukario demokratinėse ir nedemokratinėse valstybėse. Karjeros raiška, vystymo galimybės demokratinėje ir nedemokratinėje visuomenėje.</p> <p>6. Karjeros galimybių Lietuvoje palyginimas okupacijos (nacių ir sovietinių okupacijos), sovietizacijos laikotarpiu ir po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.</p>		
	7-8 kl.	<p>1. Istoriko darbas (gilesnis nagrinėjimas, aptarimas nei 5-6 kl.). Mokiniai mokosi savarankiškai rinkti informaciją iš įvairių istorijos šaltinių (dokumentų, žiniasklaidos, meno kūrinių, vietos istorinių paminklų, muziejų ekspozicijų, tiesiogiai stebėdami dabartį ir kt.). Problemų, su kuriomis susiduria istorikai, atkurdami praeitį, aptarimas.</p> <p>2. Pasaulio ir Lietuvos istorinių asmenybių veikla įvairiais istorijos laikotarpiais. Jų karjeros pavyzdžių aptarimas. Kaip asmeninė karjera gali įtakoti istoriją, daugelio žmonių gyvenimą?</p>	Informacijos valdymo, tyrimų, profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	2 val. 2 val.
7. Geografija	6 kl.	<p>1. Reikšmingiausių tyrinėtojų, mokslininkų, keliautojų (pvz., Eratostenas, Ptolemajus, Kristupas Kolumbas, Ferdinandas Magelanas, Vasku da Gama), jų atliktų darbų plečiant pasaulio pažinimą, kitų nuopelnų, asmeninių savybių, vertybių, motyvacijos aptarimas.</p> <p>2. Kaip ir kokią ūkinę veiklą atlieka žmonės Lietuvoje. Nagrinėjama, kokių veiklų esama kitose šalyse. Pagrindinių žmonių plėtojamų ūkinių veiklų, karjeros galimybių šiose srityse aptarimas.</p> <p>Kaip šalys prekiauja vienos su kitomis? Kokių prekių ir iš kur daugiausia įvežama į Lietuvą? Į kurias šalis eksportuojamos Lietuvoje pagamintos prekės? Kokių profesijų atstovai tuo užsiima?</p>	Kritinio mąstymo, profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	1-2 val.
	7-8 kl.	<p>1. Diskusijos „Kaip asmeniniai interesai ir pomėgiai gali būti susiję su dideliais visuomenei reikšmingais atradimais?“ Diskutuojama aptariant žymiausių keliautojų (pvz., Marko Polo, Amerigo Vespučio, Deivido Livingstono, Abelio Tasmano, Džeimso Kuko, Rualio Amundseno, Roberto Skoto, Fabiano fon Belingshauzeno, Michailo Lazarevo, Turo Hejerdalo,</p>	Kritinio mąstymo, profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	2 val.

		<p>Žako Ivo Kusto) indėlių į pasaulio pažinimą.</p> <p>2. Klimato, gamtos sąlygų (vandenys, klimatas, naudingosios iškasenos, dirvožemis, reljefas) įtaka žmonių gyvenimo būdui, profesijų ir darbo pasauliui, laisvalaikiui</p> <p>3. Pagrindinės ūkio struktūros dalys (bioprodukcinis ūkis, pramonė ir paslaugos), ekonomikos sistemos (rinkos, planinė, tradicinė ir mišri). Trumpa susijusių profesijų apžvalga (gali būti talkinant karjeros specialistui)</p> <p>4. Šalių tarpusavio prekyba. Prekybos ribojimo formos (muitai). Muitinės darbuotojo, pareigūno profesija, karjeros galimybės, darbo pobūdis (gali būti talkinant karjeros specialistui). Statistikos duomenų (eksporto ir importo) analizavimas, aiškinantis, kurios šalys daugiausia prekiauja vienos su kitomis, kurios iš to turi naudos.</p>		1 val.
				1 val.
				1 val.
8. Informacinės technologijos	5-6 kl.	<p>1. Kompiuterių naudojimo įvairiems darbams atlikti galimybių aptarimas (gali būti organizuojama įvairi mokinių veikla -informacijos paieška, rašinių rašymas, ekskursijos į darbo vietas ir pan., kuria siekiama išsiaiškinti kuo daugiau gyvenimo sričių, profesijų, kuriose taikomi kompiuteriai).</p> <p>2. Reikšminių žodžių (profesija, specialybė – įvairių formų ir žodžių junginiuose), naudojimas informacijos apie įvairias profesijas paieškai. Paieškos rezultatų analizavimas.</p>	Informacijos valdymo, profesijų ir darbo pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	2 val. 2 val.
	7-8 kl.	<p>1. Elektroninės paslaugos sąvoka. Viešųjų elektroninių paslaugų pavyzdžiai: nuotolinis mokymasis, virtualūs muziejai, enciklopedijos, žodynai, bibliotekos, vertimo sistemos, duomenų saugyklos ir pan. Individualiai arba grupėmis mokiniai randa ir aplanko internete įvairias elektroninių paslaugų svetaines. Mokytojui padedant, išsiaiškina, kaip naudotis šiomis paslaugomis. Mokiniai aplanko kurią nors mokymo (-si) svetainę, išbando joje teikiamas paslaugas. Mokymosi visą gyvenimą prieinamumo dėka elektroninių paslaugų aptarimas. Nuotolinio mokymosi privalumai, problematika, ateities perspektyvos.</p> <p>2. Pateiktys. Loginės struktūros pateikčių rengyklės kūrimas. Mokiniai savarankiškai kuria pateiktis (skaidres) apie popamokinės veiklos galimybes – būrelius, kitas neformaliojo ugdymo veiklas savo gyvenamoje vietovėje (mieste, rajone), atlieka pristatymą naudojant multimedijų projektorių. Savo gabumų plėtojimo, interesų patenkinimo galimybių laisvalaikiu, popamokinėse veiklose, aptarimas.</p>	Informacijos valdymo, mokymosi- karjeros galimybių pažinimo, kritinio mąstymo kompetencijos	2 val. 2 val
9. Technologijos	5-6 kl.	Pagal programą dėstant mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos temas, aptariamais kiekviename darbe, visame darbo pasaulyje	Darbo grupėse ir savarankiškai, profesijų	4-8 val.

	7-8 kl.	<p>1. Judriųjų ir sportinių žaidimų pritaikymo galimybių įvairiose profesijose aptarimas (mokytojo, darželio auklėtojo, vaikų ir jaunimo centro darbuotojo, vasaros stovyklos vadovo, renginių vedėjo, turizmo ir rekreacijos specialisto ir/ar kt. profesijos). Pavyzdžiai. Diskusija apie kilnų elgesį sporte, judriuose žaidimuose, komandinio žaidimo ypatumus.</p> <p>2. Pasirinktos sporto šakos pagal programą (slidinėjimo, orientavimosi sporto arba plaukimo) specifikos, technikos, sportininko karjeros galimybių pristatymas. (Gali būti organizuojama išvyka, susitikimas su t.t. sporto šakos atstovu, specialios varžybos su aptarimu ir/ar kt.)</p>	Saviugdų, profesijų pasaulio- karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	1 val. 1 val.
11. Dorinis ugdymas (etika, tikyba)	5 kl.	<p>1. Tema „Kuriu save“. Išvaizda ir vidinės savybės. Ką savyje pakeisti įmanoma ir ko ne? Ką savyje keisti verta? Kodėl? (diskusija) Kokias savybes norėčiau išsiugdyti? Kas yra saviugda?</p> <p>2. „Noriu“, „galiu“, „reikia“ derinimo galimybės. Nepriklausomybės siekio ir didėjančios atsakomybės derinimo galimybės. Mokinio teisių ir pareigų aptarimas.</p> <p>3. Veikla, kuri man patinka ir kuri nepatinka, gerai sekasi arba nesiseka. Kodėl? Žmogaus polinkių, interesų, gabumų įvairovė. Saviraiškos, savirealizacijos galimybių įvairovė. Savęs motyvavimo būdai.</p>	Kritinio mąstymo, atsakomybės prisiėmimo, savivokos, saviugdų, savęs pažinimo, savimotyvacijos kompetencijos	1 val. 1 val. 1 val.
	6 kl.	<p>1. Socialinių ryšių įvairovė ir dinamika karjeros kelyje. Socialinių vaidmenų tinklas. Savo ir artimųjų socialinių vaidmenų apibūdinimas.</p> <p>2. Žmogaus unikalumas. Kuo žmogus panašus ir kuo skiriasi nuo kitų gyvų būtybių? Tik žmogui būdingos savybės. Žmogaus prigimties ir vietos pasaulyje apmąstymas. Gyvenimo prasmė. Tapatumas.</p> <p>3. Santykis su savimi ir pasauliu. Sąžinė. Savo tikslų siekimo, sprendimų priėmimo ekologija (ar tai, ko aš siekiu, nekenkia kitiems?). Pavyzdžių aptarimas. Pagarbos sau ir kitiems svarba kasdienybėje, planuojant savo ateitį (karjerą)</p>	Socialinė, savęs pažinimo, saviugdų, karjeros planavimo kompetencijos	1 val 1 val 1 val.
	7 kl.	<p>1. Motyvacijos ir poreikių sąsajos. Žemesnieji ir aukštesnieji poreikiai. Maslow poreikių hierarchija. Natūralus savo ateities (karjeros) planavimas – siekiant aukštesniųjų poreikių patenkinimo (aptarimas).</p> <p>2. Svajonių/fantazijų pasaulis ir realybė. Svajonės ir tikslai – jų skirtumai, svarba žmogaus gyvenime. Tikslų užsibrėžimas ir jo įgyvendinimo strategija – kelias į atrinktų svajonių išsipildymą.</p> <p>3. Klaidos. Klaidų baimės ir jos įtakos sprendimų priėmimams aptarimas. Tiesos ir klaidos santykis.</p> <p>4. Nuomonės ir tiesos skirtumai. Ką reiškia turėti savo nuomonę. Ką reiškia</p>	Savęs pažinimo, karjeros planavimo, sprendimų priėmimo, atsakomybės prisiėmimo kompetencijos	1 val 1 val

		atsakingai rinktis.		
	8 kl.	<p>1. Diskusija „Kas yra laimingas gyvenimas, sėkminga karjera?“. Stereotipų aptarimas.</p> <p>2. Lyderiai ir autoritetai. Jų skirtumai, reikšmė visuomenėje. Kodėl mažėja autoritetų, o dažniau kalbama apie ekspertą ir lyderį? Autoritetų ir lyderių reikšmė karjeros planavime.</p> <p>3. Darbo vieta žmogaus gyvenime. Mėgstamas ir nemėgstamas darbas, darbas iš pareigos ir „iš pašaukimo“. Mokiniai prašomi apmąstyti savo pastangas įvairiose srityse, atrasti jiems priimtinausią veiklą.</p> <p>4. Asmens autonomija, jos ribos. Asmeninė karjera visuomenėje. Ar žmogus turi išsipareigoti dalyvauti visuomeninėje veikloje? Ar pilietis turi būti aktyvus? (diskusija).</p>	Kritinio mąstymo, savianalizės, savęs pažinimo, karjeros planavimo, pilietiškumo kompetencijos.	1 val. 1 val. 1 val. 1 val.
12. Meninis ugdymas (dailė, muzika)	5-6 kl.	<p>1. (Dailė). Dailė ir profesijų pasaulis (tapytojo, keramiko, dailininko karikatūristo, tautodailininko ir/ar kt. profesijų, specialybių ypatumų, profesijų atstovams svarbių gabumų ir jų plėtojimo būdų aptarimas).</p> <p>2. (Dailė). Susipažinimas su architekto profesija, darbu. Architektų kūryba - statinių projektai, miestų kvartalų ir parkų planai... Mokiniai atlieka praktines užduotis - kuria miestų planus-paveikslus, maketus ir/ar kt.</p> <p>3. (Dailė). Menininkų karjeros pavyzdžių, jų darbų pristatymas, aptarimas/diskusija. (Gali būti išvykos į parodą, muziejų ir grįžus – aptarimas, pagrįstas ne tik savo nuomone ir išpūdžiais, bet ir dailės žiniomis.). Vidinių ir išorinių veiksnių įtakos menininko karjerai aptarimas. Pamokose galima įvairi karjeros temų meninė raiška, projektai ir/ar vienkartiniai užsiėmimai, diskusijos, muzikos žanrų, jų atlikėjų pristatymas, paaiškinimas mokiniams, kur dirba vieni ar kiti šokio, muzikos atlikėjai, kompozitoriai, dirigentai, meno vadovai ir kt.</p>	Kūrybiškumo, darbo grupėse ir atskirai, kritinio mąstymo, profesijų pasaulio – karjeros galimybių pažinimo kompetencijos	1 val. 1-2 val. 1-2 val.
	7-8 kl.	<p>1. Dailininko veiklos įvairovės, sunkumų ir galimų sprendimo būdų šiuolaikiniame pasaulyje Lietuvoje ir užsienyje aptarimas/diskusija. Dailės darbų eksponavimo ypatumai. Autorių teisės.</p> <p>2. Diskusija „Kaip regimoji reklama veikia žiūrovą. Meno vertybių ir verslo interesų santykiai“.</p>		1 val. 1 val.
13. Klasių valandėlės	5 kl.	<p>Ugdymo karjerai ir karjeros planavimo užsiėmimai naudojant įvairias užduotis (naudojant Mokinio, Mokytojo knygas) .Suderinus su mokyklos karjeros specialistu, gali būti jam talkinant.</p> <p>Profesinio veiklinimo išvykos – pažintis su profesijų pasauliu.</p>	Savęs ir karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir įgyvendinimo kompetencijos	1 val.

	6 kl.	Ugdymo karjerai ir karjeros planavimo užsiėmimai naudojant įvairias užduotis (naudojant Mokinio, Mokytojo knygas). Suderinus su mokyklos karjeros specialistu, gali būti jam talkinant. Profesinio veiklinimo išvykos – pažintis su profesijų pasauliu.	Savęs ir karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir įgyvendinimo kompetencijos	4 val.
	7 kl.	Ugdymo karjerai ir karjeros planavimo užsiėmimai naudojant įvairias užduotis (naudojant Mokinio, Mokytojo knygas). Suderinus su mokyklos karjeros specialistu, gali būti jam talkinant. Profesinio veiklinimo išvykos – pažintis su profesijų pasauliu.	Savęs ir karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir įgyvendinimo kompetencijos	4 val.
	8 kl.	Ugdymo karjerai ir karjeros planavimo užsiėmimai naudojant įvairias užduotis (naudojant Mokinio, Mokytojo knygas). Suderinus su mokyklos karjeros specialistu, gali būti jam talkinant. Profesinio veiklinimo išvykos – pažintis su profesijų pasauliu.	Savęs ir karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir įgyvendinimo kompetencijos	4 val.

UGDYMO KARJERAI INTEGRAVIMAS I–IV GIMNAZIJS KLASĖS			
Integravimo į visus dalykus siūlomi pavyzdžiai			
Integravimo būdas-dalyko pav.	Klasė	Siūlomos temos (galima naudoti kai kurias jų arba visas, arba pagal duotus pavyzdžius sukurti savas...)	Val.sk. per m.m.
1. Lenkų, lietuvių kalba ir literatūra	I kl.	1. Asmenybės savybių raiškos, vidinio konflikto įtaka sprendimams, karjerai (aptarimas remiantis programos literatūriniais kūriniais). 2. Oficiali situacija – pokalbis dėl darbo. Tinkamos kalbinės raiškos ir turinio, pokalbio struktūros alternatyvų aptarimas.	1 val. 1 val.
	II kl.	Humanitarinių mokslų srities specialybių ir atitinkamų studijų programų aptarimas talkinant karjeros specialistui.	2 val.
	III kl.	1. Kalbos tvarkytojo, redaktoriaus, korektoriaus, stilisto laikraščiuose bei leidyklose darbo pobūdis, užduotys, aplinka. 2. Reklamos specialisto, viešųjų ryšių specialisto, atstovo spaudai darbo pobūdis, užduotys, aplinka.	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. Gyvenimo aprašymo (CV) rengimas. 2. Motyvacinio laiško potencialiam darbdaviui rengimas.	1 val. 1 val.
2. Užsienio kalba	I kl.	1. Užsienio kalbos mokymosi pasiekimų, tobulintinų sričių ir įvairių tobulinimo galimybių, jų pritaikymo galimybių karjeros kelyje aptarimas, pavyzdžiai (mokomąja užsienio kalba). 2. Savęs pažinimui-profesiniam apsisprendimui skirtos nesudėtingos užduoties/testo (internetinės arba atspausdintos versijos) atlikimas klasėje arba namuose bei aptarimas klasėje (mokomąja užsienio kalba). 3. Sėkmingos karjeros pavyzdys (žinomo užsienyje gyvenančio sėkmingo asmens karjeros kelio, asmenybės savybių, kitų sėkmės veiksnių aptarimas mokomąja užsienio kalba). 4. Asmeninės savybės. Pozityvus savo asmeninių gebėjimų, polinkių, pomėgių, asmeninių savybių pristatymas (mokomąja užsienio kalba).	1 val. 1 val. 1 val. 1 val.
	II kl.	1. Profesijų pasaulis. Užsienyje paklausių profesijų, reikalavimų tų profesijų atstovams aptarimas (mokomąja užsienio kalba). 2. Veiksniai, lemiantys žmogaus profesinį apsisprendimą arba neapsisprendimą. Diskusija. 3. Karjeros planavimo etapų, karjeros plano struktūros aptarimas (mokomąja užsienio	1 val. 1 val.

		kalba) 4. Įžymių žmonių citatos, aforizmai, liaudies išmintis karjeros tema. (aptarimas mokomąja užsienio kalba)	
	III kl.	1. Patikimų internetinių informacijos šaltinių apie studijas, mokymosi sąlygas, darbo pasaulį (darbo skelbimai) užsienyje aptarimas, naudojimosi įgūdžių demonstravimas (klaseje arba namie atliekant užduotį – t.t. inf-jos suradimas ir pateikimas) 2. Pokalbis su potencialiu darbdaviu. Eiga, derybos (mokomąja užsienio kalba). 3. Pokalbis dėl savanoriavimo (mokomąja užsienio kalba). 4. Verslo etikos ypatumai užsienyje (aptarimas mokomąja užsienio kalba) 5. Darbo skelbimų rūšys, skelbimo dėl darbo rengimas (mokomąja užsienio kalba).	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. CV rengimas (mokomąja užsienio kalba). 2. Motyvacinio laiško rengimas (mokomąja užsienio kalba). 3. Pokalbis dėl darbo (mokomąja užsienio kalba).	1 val. 1 val. 1 val.
5. Matematika	I kl.	1. Matematikos mokslas profesijų pasaulyje, matematikos žinių ir gebėjimų pritaikymas atliekant įvairias darbo užduotis. 2. Loginis problemų sprendimo būdas. Etapai. Pritaikymo galimybės karjeros problemoms spręsti.	1 val. 1 val.
	II kl.	Fizinių mokslų srities specialybių ir atitinkamų studijų programų aptarimas, lyginamoji analizė talkinant karjeros specialistui	2 val.
	III kl.	1. Matematikos specialisto mokslinių tyrimų, inžinerijos, draudimo, gamybos, logistikos vadybos srityse įsidarbinimo galimybės, darbo pobūdis, užduotys, aplinka. 2. Sistemų analitiko, modeliavimo ir duomenų analizės specialisto, rinkos tyrėjo, analitiko programuotojo, aktuario (draudimo matematiko) banko darbuotojo darbo pobūdis, užduotys, aplinka.	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. Ekonometrijos, statistikos, finansų ir draudimo matematikos studijų programų analizė ir profesinių kompetencijų įgijimo, panaudojimo galimybės. 2. Įgytos vidurinio ugdymo matematinės kompetencijos bei įgyto pasirengimo aukštojo mokslo fizinių ir technologijos mokslų srities studijoms aptarimas.	1 val. 1 val.
	6. Biologija	I kl.	1. Biologijos mokslo pasiekimų vaidmuo darbo ir profesijų pasaulyje. 2. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų technologijos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.
II kl.		1. Biologijos mokslas ir profesijų pasaulis, ryšiai su kitomis mokslo sritimis, biologijos žinių taikymas įvairiame darbe. 2. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų biomedicinos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.	1 val. 1 val.
III kl.		1. Biologijos mokslas ir profesijų pasaulis, ryšiai su kitomis mokslo sritimis, biologijos	1 val.

		žinių taikymas įvairiame darbe. 2. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų fizinių mokslų srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.	1 val.
	IV kl.	1. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų technologijos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui. 2. Įgytų vidurinio ugdymo gamtamokslinės ir biologinės kompetencijų bei įgyto pasirengimo aukštojo mokslo biomedicinos ir fizinių mokslų srities studijoms aptarimas.	1 val. 1 val.
7. Fizika	I kl.	Profesijų, kurioms reikia fizikos žinių ir gebėjimų, apžvalga (remiantis prioritetinių fizinių ir technologijos mokslų plėtotės krypčių aptarimu).	2 val.
	II kl.	Pasirinktų specialybių ir atitinkamų fizinių mokslų srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.	2 val.
	III kl.	Pasirinktų specialybių ir atitinkamų technologijos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.	2 val.
	IV kl.	1. Mechanikos inžinerijos koleginių ir universitetinių studijų programų lyginamoji analizė talkinant karjeros specialistui. 2. Įgyto bendrojo ugdymo programos pasirengimo aukštojo mokslo studijoms aptarimas.	2 val.
8. Chemija	I kl.	1. Profesijų, kurioms reikia chemijos žinių ir gebėjimų, apžvalga (remiantis chemijos mokslo istorija, modernių technologijų ir biomedicinos mokslų raidos Lietuvoje ir pasaulyje, Lietuvos prioritetinių fizinių, technologijos ir biomedicinos mokslų plėtotės krypčių aptarimu).	2 val .
	II kl.	1. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų technologijos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui. 2. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų biomedicinos srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui.	1 val. 1 val.
	III kl.	1. Pasirinktų specialybių ir atitinkamų fizinių mokslų srities studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui. 2. Chemijos pramonės įmonių, naftos perdirbimo įmonių, jų veiklos, darbo vietų, skirtingų atsakomybių darbuotojų darbo pobūdžio apžvalga.	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. Darbo pobūdžio farmacijos, kosmetikos įmonėse, įvairiose chemijos analitinėse bei mokslinėse laboratorijose aptarimas 2. Įgytų vidurinio ugdymo pasirengimo aukštojo mokslo biomedicinos, fizinių mokslų, technologijos sričių studijoms aptarimas.	1 val. 1 val.
9. Istorija	I kl.	1. Karjeros samprata, jos kaita per visą istoriją. 2. Pasaulio profesijų, darbo keitimasis, istorijos raida per tam tikrus laikotarpius,	1 val. 1 val.

		liekamieji senųjų specialybių ir darbo funkcijų elementai, jų reikšmė šiuolaikiniam darbui.	
	II kl.	Karjeros teorijų įvairovė, ypatumai, plėtotė ir aktualumo kaita per visą istoriją.	2 val.
	III kl.	Humanitarinių mokslų srities specialybės ir atitinkamos studijų programos. Lyginamoji analizė talkinant karjeros specialistui.	2 val.
	IV kl.	1. Istorijos specialisto moksliniame institute, archyve ir kitose atminties institucijose, muziejuje, bendrojo lavinimo mokykloje ir kt. darbo pobūdis, užduotys, aplinka. 2. Įgytų vidurinio ugdymo istorijos dalykinių kompetencijų, jų pritaikymo karjeros kelyje, pasirengimo aukštojo mokslo humanitarinės srities studijoms aptarimas.	1 val. 1 val.
10. Geografija	I kl.	Karjeros samprata ir ugdymo karjerai ypatumai skirtingose šalyse (apžvalga talkinant karjeros specialistui)	2 val.
	II kl.	Darbo pasaulio, verslo etikos ypatumai skirtingose šalyse	2 val.
	III kl.	1. Geografijos, hidrologijos ir okeanografijos, meteorologijos ir hidrologijos, socialinės ekonominės geografijos ir regionistikos studijų programų lyginamoji analizė talkinant karjeros specialistui 2. Geografijos specialisto ekologinio ir socialinio-ekonominio tyrimo bei teritorijų planavimo srityse, gamtonaudos bei aplinkosaugos ir ūkinių bei valdymo institucijų sistemoje darbo pobūdis, užduotys, specifika.	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. Geografijos specialisto, gamtos, aplinkos apsaugos departamentuose, Jūrinių tyrimų centre, Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos padaliniuose, savivaldybėse, žemėtvarkos, kraštotvarkos, hidrostatybos, vandentvarkos institucijose, uostų saugios laivybos ir hidrografijos padaliniuose darbo pobūdis, užduotys, specifika. 2. Įgytų vidurinio ugdymo geografijos dalykinių kompetencijų, jų pritaikomumo karjeros kelyje, pasirengimo aukštojo mokslo humanitarinės srities studijoms aptarimas.	1 val. 1 val.
	I kl.	1. Informacinių technologijų svarba, įvairios panaudojimo galimybės asmeninės karjeros valdyme (plėtojant visas karjeros kompetencijas ir siekiant užsibrėžtų tikslų) 2. Patikimos informacijos šaltiniai internete, kad save pažintų – testai, jų įvairovė ir naudojimas jais – praktinių įgūdžių įtvirtinimas.	1 val. 1 val.
	II kl.	1. Informacijos apie profesijas internete atrankos kriterijai ir paieška naudojant raktinius žodžius. Patikimos informacijos apie pasirinktą profesiją/specialybę savarankiškas rengimas. 2. Patikimi informacijos šaltiniai internete apie studijas, mokymosi galimybes Lietuvoje, įgūdžių įtvirtinimas surandant informaciją apie tam tikras studijų programas, lyginant ir vertinant informaciją.	1 val. 1 val.
	III kl.	1. Patikimos informacijos šaltiniai internete darbo pasauliui pažinti – darbo skelbimai,	1 val.

11. Informacinės technologijos		jų analizė ir aptarimas (reikalavimai kandidatui, darbo pobūdžio ir sąlygų aprašymas, kt.). Darbo pasiūlymų patikimumo atrankos kriterijai. Paieška naudojant raktinius žodžius – įgūdžių įtvirtinimas. Informatikos studijų programų lyginamoji analizė talkinant karjeros specialistui. Informatikos specialisto įsidarbinimo galimybės, reikalingos asmeninės savybės, darbo užduotys, specifika.	1 val.
	IV kl.	1. Tradicinė ir netradicinė darbo paieška naudojant IT (tradicinė-ieškant darbo skelbimų ir netradicinė – pageidaujimų potencialių darbdavių, įmonių paieška internete). Informacijos apie įmones, jų veiklą, produkciją paieška. 2. Kreipimasis dėl darbo naudojant IT – el. laiško potencialiam darbdaviui siuntimo etika, kreipimosi teksto rašymas, reikalavimai siunčiamiems dokumentams (šriftas, formatavimas), nuotraukos į CV įkėlimas, asmeninio portfolio elektroninės versijos siuntimo galimybės, praktinių įgūdžių įtvirtinimas.	1 val.
			1 val.
12. Technologijos	I kl.	Profesijos ir specialybės. Reikalingi gebėjimai, asmeninės savybės, darbo pobūdis, specifika, užduotys (pagal dalyko programą)	2 val.
	II kl.	Profesijos ir specialybės. Reikalingi gebėjimai, asmeninės savybės, darbo pobūdis, specifika, užduotys (pagal dalyko programą)	2 val.
	III kl.	Profesijos ir specialybės. Reikalingi gebėjimai, asmeninės savybės, darbo pobūdis, specifika, užduotys (pagal dalyko programą)	2 val.
	IV kl.	Profesijos ir specialybės. Reikalingi gebėjimai, asmeninės savybės, darbo pobūdis, specifika, užduotys (pagal dalyko programą)	2 val.
13. Kūno kultūra	I kl.	Pasirinktos sporto šakos, jos ypatumų, svarbių reikalingų asmeninių savybių, gabumų, karjeros galimybių šioje srityje pristatymas	1 val.
	II kl.	Pasirinktos sporto šakos, jos ypatumų, svarbių reikalingų asmeninių savybių, gabumų, karjeros galimybių šioje srityje pristatymas	1 val.
	III kl.	Pasirinktos sporto šakos, jos ypatumų, svarbių reikalingų asmeninių savybių, gabumų, karjeros galimybių šioje srityje pristatymas	1 val.
	IVkl.	Pasirinktos sporto šakos, jos ypatumų, svarbių reikalingų asmeninių savybių, gabumų, karjeros galimybių šioje srityje pristatymas	1 val.
14. Dorinis ugdymas (etika, tikyba)	I kl.	1. Žmogaus asmenybės aspektai: dvasinis, psichinis, protinis, emocinis ir fizinis, jų kaita bręstant, dermė ir įtaka karjerai kaip visą gyvenimą trunkančiam asmens mokymosi, saviraiškos ir darbo patirčių visumai. 2.Socialinės aplinkos ir socialinių vaidmenų įtaka žmogaus karjeros sprendimams. Galimų socialinių vaidmenų apžvalga asmenybės raidoje.	1 val.
			1 val.
	II kl.	1. Asmens laisvė ir atsakomybė karjeros kelyje. 2. Laiko planavimas. Tu – savo laiko šeimininkas.	1 val.

	III kl.	1 Asmeninės karjeros sėkmingumo/nesėkmingumo vertinimo kriterijai. Diskusija talkinant karjeros specialistui. 2 Asmeninės vertybės ir profesinės/darbinės veiklos pasirinkimas.	1 val. 1 val.
	IV kl.	1. Bendravimo ir bendradarbiavimo reikšmė karjeros kelyje 2. Darbdavių labiausiai vertinamos savybės (talkinant karjeros specialistui)	1 val. 1 val.
15. Meninis ugdymas (muzika, dailė, teatras, šokis)	I kl.	Menininko karjeros pavyzdžių pristatymas, aptarimas/diskusija.	1 val.
	II kl.	Karjeros kelio idėjos raiška menine forma. Praktinė veikla ir aptarimas.	1 val.
	III kl.	Pasirinktų meninės srities specialybių ir atitinkamų studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui. Įsidarbinimo galimybių, darbo specifikos, reikalingų gabumų, asmeninių savybių pristatymas.	1 val.
	IV kl.	Pasirinktų meninės srities specialybių ir atitinkamų studijų programų pristatymas talkinant karjeros specialistui. Įsidarbinimo galimybių, darbo specifikos, reikalingų gabumų, asmeninių savybių pristatymas.	1 val.
16. Ekonomika ir verslas	I kl.	Verslininkui reikalingos savybės, gebėjimai bei jų tobulinimo galimybės.	1 val.
	II kl.	Savo verslo organizavimo būdai ir galimybės Lietuvoje.	1 val.
22. Klasių valandėlės	I kl.	1. Karjeros samprata, karjeros kompetencijos ir jų svarba šiuolaikiniame pasaulyje. Karjeros planavimo etapai. 2. Tinkamas mokymosi stilius ir priimtinausi mokymosi būdai, mokėjimo mokytis kompetencija. Taikymo įvairiose mokymosi bei karjeros veiklose galimybės. 3. Karjeros planas, jo esmė, nauda ir pritaikymas. Karjeros planų rūšys ir pagrindiniai karjeros planavimo etapai. 4. Asmeninio karjeros plano rengimas.	1 val. 1 val. 1 val. 1 val.
	II kl.	Asmeninio karjeros plano papildymas, koregavimas, tobulinimas.	4 val.
	III kl.	Asmeninio karjeros plano papildymas, koregavimas, tobulinimas.	4 val.
	IV kl.	Asmeninio karjeros plano papildymas, koregavimas, tobulinimas formaliojo ir neformaliojo mokymosi visą gyvenimą galimybių įvairovė.	4 val.